

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΑΠΟΤΑΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΕ.—84

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1908

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΡ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 12.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 1

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Οδ. Χαγιάκου Τριώπιη 22α

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Καλλιστεία πολιτευσίμων, υπό Σπ. Δε-
Βάδη.
- Σταύρος ούρα μου, υπό Μ. 'Επιφάνους.
- Διο Ίουα.
- Σκέψαι, υπό Μ. Λορναί.
- Το Γεβνί, υπό Α. 'Αδαμαντίου.
- 'Η Γαλάς ἐν τῇ τέχνῃ, υπό Σ. Βούλλης.
- 'Αρθρικά κρη, υπό Κ. Πετρόδου.
- Lyceum-Club, υπό Νύβης.
- Λαμβανόμενα θεμελιώματα, υπό Θ. Γκα.
- Τὸ φιλολογικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν 1907, υπό
Δ. Βασιλίου.
- Γράμματα καὶ Τέχναι.
- Μουσικά.
- 'Αρχαιολογικαὶ Εἰδήσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ

- 'Ερρίκτα, υπό Β. Μανουσιάνη.
- Τὸ Μάνουβρι, υπό Β. Μανουσιάνη.
- Ναὸς Παγανῶν ἢ Μυσῶν.
- Κουφουέλιον Ἁγ. Γεωργίου ἐν Γεωργίῳ.
- 'Η σημαία τοῦ Καπετῶν Μικρούλη.
- Ν. Ροζάς.
- Μαρία Βαλδουκίση.
- 'Αθηνᾶ Ζίφου.

Παρακαλούνται οι κ. κ. συνδρομηταὶ ὅπως, ἀμα τῆ λήξει τοῦ παρόντος τεύχους, ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς τὴν συνδρομὴν των, ἵνα μὴ δια-
κλιπῆ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

Οἱ διὰ πρώτην φοράν ἐγγραφόμενοι ἀπὸ σή-
μερον συνδρομηταὶ εἰς τὴν «Πεντακόθηκον» ἐ-
κτός τῶν ἐπιτάσεων καὶ προνομίων, ἅτινα ἔχου-
σι πάντες οἱ παλαιοὶ συνδρομηταὶ, λαμβάνουσι
ἀμα τῆ ἐγγραφή των ὡς δὲ οἱ

τρεις μεγάλας ἐγχώμους
φωτοτυπίας, καταλλήλους διὰ παιδίον. Ἐπίσης
τὰ «Χρυσάνθεμα», τόμον πλουσίως εἰκονο-
γραφημένον, περιέχοντα ἔργα τοῦ διευθυντοῦ
τῆς «Πεντακόθηκης» κ. Δ. Καλογεροπούλου.

Ὅσοι δ' ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποκτήσωσι πλήρη
σειράν, λαμβάνουσι αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος μό-
νου τῆς τιμῆς. Ἦτοι τοὺς ἐπιτά τόμους ἀπὸ τοῦ
84, μόνον μὲ τεσσαράκοντα δύο δραχμᾶς. Ἡ
ἐκπίωσις αὐτῆ ἰσχύει μέχρι τῆς Αὐγούστου ε. ε.

100,000 ΔΡΑΧΜΑΙ

Ὅσοι ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρξίαις καὶ ἐν τῷ
ἐξωτερικῷ συνδρομητῶν μας ἐντὸς τῶν μην-
ῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου ἀποστείλω-
σιν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διευ-
θυνσιν τῆς «Πεντακόθηκης» τὴν ἐτησίαν συνδρο-
μὴν των τοῦ ἀρχομένου ὀγδόου ἔτους, λαμβά-
νουσιν ὡς δῶρον ἐν

λαχείον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Οὕτως, ἐκτός τοῦ δι' ἐπιτάσουσι μίαν ἐξόχως
ἐθνικὴν ἀνάγνωσιν, ἔχουσιν ἐπίσης μεγάλου κέρ-
δους καὶ διευκολυνούσιν ἑαυτὸ ἔργον ἡμῶν, διὰ
τῆς ἐγκαίρου καὶ ἀσφαλούς ἀποτίσεως τῆς
συνδρομῆς των.

Πεποιθήμεν ὅτι οὐδαὶ συνδρομητῆς θὰ
φανῆ ἀπορῆναι νὰ ἀποστείλῃ ἡμῖν ἐγκαίρως
τὴν συνδρομὴν των, ἀφοῦ ἄλλως συνέπαιγεται καὶ
ἐνδεχόμενον κέρδος

100,000 δραχμῶν.

Ὁ ἐγγράφων τρεῖς νέους συνδρομητὰς καὶ
προσπληρώσων τὴν συνδρομὴν των, λαμβάνει ἐπι-
ἐν ἔτος τὴν «Πεντακόθηκον» δωρεάν.

Ἐξεδόθησαν
ΧΡΥΣΟΔΕΤΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ
τοῦ ἑβδόμου ἔτους τῆς «Πεντακόθηκης».

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα μας ἀπὸ τοῦ
δύο ἑκάστον. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐκ τῶν κ. κ.
συνδρομητῶν νὰ προμηθεύσωσι τοιαῦτα, πα-
ρακαλοῦνται ὅπως ἐγκαίρως μᾶς εἰδοποιή-
σωσι, πρὶν ἢ ἐξαντληθῶσι.

Ἡ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ἀνακοινεῖ ὅτι,

Συμφώνως τῷ ἀρθρῷ β' τῆς ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου
1903 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνι-
κῆς Τραπεζῆς, κυρωθεῖσης διὰ τοῦ Νόμου Β' 22
καὶ τοῦ ἀπὸ 16 Μαρτίου ἰδίου ἔτους Βασιλικῆς Δια-
τάξεως, τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμματῖα
τῆς Τραπεζῆς Ἠπειροθεσσαλίας καὶ αἱ παρὰ πόδας
περιγραφόμεναι ἐκδόσεις καὶ κατηγορίαι τραπεζικῶν
γραμματῖων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἀντικαταστά-
θῆσιν δι' ἐκδόσεων νεωτέρων τύπων, ἀποσύρονται
τῆς κυκλοφορίας.

Οἱ κάτοχοι τραπεζικῶν γραμματῖων τῶν ἀποσύρο-
μένων ἐκδόσεων παρακαλοῦνται ὅπως παραγγίλωσι
ταῦτα ἐντὸς ἔτους ἀπὸ σήμερον εἰς τὰ Ταμεία τοῦ
Κεντρικοῦ Καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημά-
των τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς ἀνταλλαγὴν.

Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἐτήσιας ταύτης προθεσμίας
ἐπικυρωθῆσονται πάντοτε νὰ ἴσῃν ὑποχρεωτικῶς δε-
κτὰ τὰ τραπεζικὰ γραμματῖα τῶν ὡς ἀνω ἀποσυρο-
μένων κατηγοριῶν μόνον εἰς τὰ Ταμεία τοῦ Κεν-
τρικοῦ Καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων
τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς πληρωμὰς καὶ πρὸς ἀν-
ταλλαγὴν.

Τὰ ἀποσυρόμενα τῆς κυκλοφορίας τραπεζικὰ γραμ-
ματῖα εἰσι τὰ ἐπόμενα:

- Α'. Τὰ τραπεζικὰ γραμματῖα τῆς Τραπεζῆς
Ἠπειροθεσσαλίας, πάσης ἐκδόσεως καὶ κα-
τηγορίας.
- Β'. Τὰ τῆς Ζ' ἐκδόσεως τῶν δραχμῶν νέων 25.
- Τὰ τραπεζικὰ γραμματῖα τῆς ἐκδόσεως ταύτης
διακρίνονται εὐχερῶς ἐκ τῆς πρὸς τ' ἀριστερὰ εἰκό-
νος τῆς Ἀθῆνᾶς, ἐκ τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς προσό-
ψεως ἐν ἑλλειψοειδεῖ παισίῳ εἰκόνος ἐκ προτομῆς
τοῦ πρώτου Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς Γεωργίου Σταύ-
ρου καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ὀπίσθιας ὄψεως
εἰκόνος τῆς προτομῆς τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.
- Γ'. Τὰ τῆς Α' ἐκδόσεως τῶν δραχμῶν
νέων 5.

Τὰ τραπεζικὰ γραμματῖα τῆς ἐκδόσεως καὶ κατη-
γορίας ταύτης διακρίνονται εὐχερῶς ἐκ τῆς ἐν τῷ
μέσῳ τῆς προσόψεως ἐν κυκλικῷ παισίῳ εἰκόνος τοῦ
πρώτου Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς Γεωργίου Σταύρου,
ἐν ᾧ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει, τῇ καὶ τελευταίᾳ τῶν
γραμματῖων τούτων, ὑπάρχει αὐτὴ πρὸς τ' ἀριστερὰ.
Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Ἰανουαρίου 1908.

Ὁ Διοικητῆς
Σ. ΣΤΡΕΪΤ

Πωλεῖται βιβλιοθήκη ἐκ νομικῶν συγ-
γραμμάτων, πάντων δεδεμένων, εἰς λίαν
συγκαταβατικὴν τιμὴν.
Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΕΝΟΣ

Ν Ἐπτανήσω, πρὸ τῆς Ἐνώσεως,
εἰς τὰ πολιτικά ἐλάμβανον μέρ-
ος καὶ ἄνδρες διαπρέποντες εἰς
τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς τέχνας,
οἱ ὅποιοι εἰργάζοντο εὐλιχρινῶς
ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς χώρας,
ἕκαστος κατὰ τὰς πεποιθήσεις
του, διότι τότε ὑπῆρχον κόμματα
ἀρχῶν. Ἐθεωροῦτο τότε καθήκον
οἱ ἐξέχοντες κατὰ τὴν διάνοιαν
νὰ ἀναμιγνύονται εἰς τὰ πάτρια.

Εἰς τούτων ἦτο καὶ ὁ Φραγκί-
σκος Δομενεγίνης, γεννηθεὶς τῷ 1809 ἐκ πατρὸς
Ἰωάννου Δομενεγίνης καὶ μητρὸς Ἀγγελικῆς Μαρ-
κεζῆ. Ὁ οἶκος Δομενεγίνης ἔλκει τὸ γένος ἐξ Οὐ-
δίνης τῆς Ἰταλίας καὶ τῷ 1791 συμπεριελήφθη
μεταξὺ τῶν Ζακυνθίων εὐπατριδῶν τῆς χουρῆς
Βίβλου.

Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἔδειξε πνεῦμα ζωηρὸν
καὶ καρδίαν θερμουργὸν διὰ πάντα εὐγενῆ ἐν-
θουσιασμόν.

Μαθὼν τὰ πρώτα γράμματα ἐν τῇ γενε-
τείᾳ, μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατὰ τὸ ἔθος
τῶν Ἐπτανησίων, πρὸς ἐκπαίδευσιν τελείαν.
Ἐμαθῆτευσεν ἐν τῷ ἐν Σιένη τῶν εὐγενῶν ἐκ-
παιδευτηρίῳ τοῦ Tolommei, ἔπειτα δὲ ἐνε-
γράφη φοιτητῆς τῆς νομικῆς σχολῆς τοῦ ἐν
Βονωνίᾳ Πανεπιστημίου.

Μαθητῆς ὢν ἔγραψε λατινικοὺς στίχους τυ-
χόντας τῶν ἐπαίνων τῶν καθηγητῶν του. Ἠ-
γάπα τὰ γράμματα, ἀλλ' εἶχε μᾶλλον στορ-
γὴν διὰ τὴν καλλιτεχνίαν, διὸ κατεγίνετο εἰς
τὴν ζωγραφικὴν καὶ εἰς τὴν μουσικὴν, εἰς τὴν
ὁποίαν ἐτελειοποιήθη ἔπειτα εἰς Κέρκυραν παρὰ
τῷ μεγάλῳ Μαντζάρῳ.

Τὸ πάτριον αἶσθημα ἦτο ἐν αὐτῷ πολὺ ἀνε-
πτυγμένον. Ἐσκέπτετο πάντοτε κατὰ τὰς με-
λέτας του τοὺς ἀγωνιζομένους ἀδελφοὺς. Ὁ
Παῦλος Μαρίας, υἱὸς τοῦ Λουκιανοῦ Βοναπάρτου,
εἰς Ἰταλίαν κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔ-
λαβε μέρος εἰς τὸν Ἀγῶνα ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ
ναυτικοῦ ὑπὸ τὸν Χορδ Cochran εἰς τὴν φρε-
γάταν «Ελλάς» ἀλλὰ δυστυχῶς, ἐνῶ ἐξεκρίμα τὸ
πιστόλι, ἐπιρροσκόρησεν, ἐπληρώθη εἰς τὴν κοι-
λίαν καὶ ἀπέθανε. Τὸν φιλέλληνα τούτον συνά-
δουσεν ὁ Δομενεγίνης, ὅστις κατετάχθη εἰς τὸ
ἰπικὸν καὶ ἔλαβε μέρος εἰς μάχας καὶ ἀκολού-
θως ἐτιμήθη διὰ τοῦ ἀριστείου τοῦ Ἀγῶνος.

Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καποδιστριαῖο ἐπέ-
στρεψεν εἰς Ζακύνθον καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰ
πολιτικά τῶν νέων, καταταχθεὶς εἰς τὸ φιλε-
λευθερον κόμμα, οὗ ἡγείτο ὁ Ἀνδρέας Μουστο-
ξύδης, ὁ διττῶς ἐν τῇ πατρίῳ ἱστορίᾳ διαπρέ-
ψας, ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ἐπὶ πολιτικῇ περι-
νοίᾳ. Ὅτε ἤγεραν εἰς τὴν Ἐπτανήσον τὸ ζήτη-
μα τῆς Ἐνώσεως καὶ ἐδημιούργησαν τὸ ριζοσπα-
στικὸν κόμμα, ὁ Δομενεγίνης ἐγένετο ὁπαδὸς του
καὶ ἐξελέγη ριζοσπάστης Βουλευτῆς καὶ ὑπέ-
γραψε τὸ περί τῆς Ἐνώσεως ψήφισμα, τὸ πα-
ρουσιασθὲν τῷ 1850 εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν
Κεφαλλήνων βουλευτῶν. Ἄλλ' ἔμα ὁ Καπο-
λέτος Ἰωάννης ἤρξατο τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψη-
φίσματος, ὁ γραμματεὺς τῆς Βουλῆς ἐνεχείρισεν
τῷ προέδρῳ Κανδιδάῳ Ρώμα διάγγελμα τοῦ
Ἀρμοστοῦ, δι' οὗ ἡ βουλευτικὴ σύνοδος ἀνε-
θάλλετο καὶ τοῦτο ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος διέ-
λυσε τὴν συνεδρίαν ἐξελθὼν μετὰ πολλῶν βου-
λευτῶν τοῦ βουλευτηρίου, μὲσω τοῦ σάλου τοῦ
συγκεινημένου φιλοπάτριδος ἀρχατοῦ ἀποδο-
κμιάζοντος τὴν ἀναβολὴν.

Ὅτε ἦλθεν ἡ σειρά τῶν ἐξοριῶν, τῷ 1851 ὁ
Δομενεγίνης ἐστάλη εἰς τὰ Ἀντικύθηρα, ἐνθα

έμεινε επί τρία έτη ως βουλευτής τής έννάτης Βουλής. Γενομένων νέων εκλογών, εκ νέου εξέλεγη βουλευτής τής δεκάτης Βουλής. Η εκλογή του επεκυρώθη υπό τής βουλής και όμως εξηκολούθη εν περιορισμῷ μεθ' όλας τās διαμαρτυρίας του Ναθαναήλ Δομενεγίνη και του Γουλιέλμου Μινώτου πρὸς τὸν Ἀρμοστήν και τὸν Πρόεδρον τής Γερουσίας και τοῦ ἰδίου Φραγκίσκου Δομενεγίνη πρὸς τὸν Πρόεδρον τής Βουλής διὰ τοῦ υἱοῦ του Ἰωάννου, εἰς ἃν ἔγραψεν τῆ 22 Φεβ. 1852 ἐκ τῶν Ἀντικυθίων : « Γνωρίζω ὅτι εἶμαι ἀντιπροσώπος, ἀλλὰ βλέπω ὅτι εἶμαι καὶ ἀλυσοδεμένος. Ἡ ἀρχὴ τούτου τοῦ τόπου ὁδὲν με συγχωρεῖ ν' ἀναχωρήσω διὰ νὰ φθάσω πρὸς τὴν ἔδραν μου. Διαμαρτυροῦμαι και φωνάζω ἀκαταπαύστως κατὰ τής αἰθαιρείας, ἀλλ' ἡ φωνὴ τοῦ ἐξορίστου χάνεται ἀνάμεσα πτῶν βράχων. Τούτο τὸ γράμμα, παιδί μου, ἀσὲ προσάξω νὰ τὸ ἀναβιβάσῃς εἰς τὸν Πρόεδρον τής δεκάτης Βουλής. »

Εἰς τὴν Κερκυραϊκὴν ἐφημερίδα « Φιλαλήθης », τής ὁποίας οἱ κύριοι συντάκται ἦσαν ὁ Μουστοξύδης και ὁ Ἰωάννης Πετριτσόπουλος, ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Δομενεγίνη πρὸς τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ, τὸ γένος Σανδρίνη. Ἐν μιᾷ τούτων, τῆ 1η Μαΐου 1852 πρὸς τοὺς ἄλλοις ἔγραψεν : « ... ἐν τσοούτω, φιλικτῆ μου, τὰ δεινοπαθήματά μου ἀρχισαν πτὸ 1829, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεφάσισα νὰ ἀναχωρήσω λαθραίως ἀπὸ Ζάκυνθον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἐνδύθω τὴν στολὴν τοῦ ἐνθελοντοῦ εἰς τὸ ἵππικόν. Τότε ὁ Σένος Κάρλλος Φίτς-Ρόης (1) ὑπερασπίζετο τὸν πόθον μου καὶ εἰς τὸν ἀναδρασμὸν τῶν δεινῶν ἐκείνων περιστάσεων και τής ἀγανακτήσεως τῶν γονέων μου κατέστη ἱκανὸς νὰ καταπέσῃ τὸν ἡγεραιὸν πατέρα μου νὰ με ἀφήσῃ ὅπως ἐκδουλεύσω ἐπαξίως τὴν γλυκυτάτην πατρίδα μου. » Ἡδὴ ὁ Σένος διὰ τὴν εὐστάθειαν τῶν ἀρχῶν μου και τὸ ἀμετάβλητον τής γνώμης ὑπὲρ τοῦ ἀναγεννηθέντος ἔθνους μου με καταδιώκει και με καταταυρανεῖ και ὅμως αὐτὸς ὁ Σένος ἐκδουλεύων τὴν πολιτικὴν τοῦ μουσικοσυμβουλίου του, ἐνδομύχως πέποιθεν ὅτι ἡ ὑποστηριζομένη Ἀρχὴ παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου Ριζοσπάστου εἶναι τὸ καθήκον παντὸς ἐντίμου πολίτου. Εὐχῆθην πάντοτε και ἐπεθύμησα ἵνα ἴδω μίαν ἡμέραν τὴν ἑλληνικὴν Σημιαίαν ἀεροκυματίζουσαν εἰς τὰ φρούρια τής πατρίδος τής γεννήσεώς μου. Ἄρα φρονῶν οὕτω, κατεδίκασα ἑμαυτὸν ! Ὅχι ! ἐξελέγην ἀντιπρόσωπος τοῦ τόπου μου και ἰδοὺ ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἐμελλον νὰ ὑποστηρίξω τὸν πόθον τής ψυχῆς μου, ὅστις εἶναι ἡ γενικὴ εὐχὴ τῶν συμπολιτῶν μου. Ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα τὸν Ὑψίστον ὅτι ἄλλας ραδιουργίας δὲν γνωρίζω. » Ἡ τής πατρίδος μετὰ τής ἐλευθερωμένης μητρὸς μὲς Ἑλλάδος Ἐνωσις εἶναι ἡ μόνη εὐχὴ

μου. Ἡ μόνη εὐτυχία μου. Ἄς καταμαστιζέται, ἄς ταλαιπωρεῖται τὸ σῶμά μου, ἡ θέλησίς μου αὐτὴ, ἀπαύγασμα τής ψυχῆς μου, θέλει ὑποστηρίξει πάντοτε τὴν μυριοπόθητον Ἐνωσιν. Ἄν διὰ τὸ πατριωτικὸν τούτο αἰσθημα, ἴδιον ἐκάστου ἐντίμου πολίτου, με ἀφήρπασαν ἀπὸ τής οἰκογενείας μου τās ἀγκάλας, και ἐξεσφενδόνισαν εἰς τὴν κόλασιν πταίτην ἐκτεθειμένον εἰς ὑστερήσεις και δεινοπαθείας, κατασκαραττούσας και τὴν ὠμοτέρην καρδίαν, ἐγὼ ἀδιὰφορῶ. Ἀρνεῖ νὰ ἀποχωρησθῆ ἡ Πατρίς μου ἀπὸ τὴν Μητριά, και ἐνεσθῆ με τὴν φυσικὴν τής Μητέρα και ἄς ὑποφέρωμεν καρτεροψύχως ὅποια δύναται νὰ ἐκφέρῃ βασανιστήρια ἡ πλείον σατανικὴ φαντασία, ὅπως ἐστὶ μάλλον μὲς καταταυρανῆ. Ὡ πόνσον ἀδικος εἶναι ὁ τῶν ἐπτά θυγατέρων ἀποχωρισμὸς ἀπὸ τὴν γνησίαν Μητέρα. Ὡ πόνσον ἀδικον εἶναι νὰ ὑποφέρωσιν οἱ κηρύττοντες τὴν γενομένην ἀδικίαν πρὸς τὴν ἐλευθερωμένην Πατρίδα. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ γενικὴ αὐτὴ ἐπιθυμία δὲν θέλει βραδύνῃ νὰ πραγματοποιηθῆ, καθότι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ θέλει πληρωθῆ. Τὸ μὴ κλέψῃς εἶναι μία μετὰ τῶν δέκα Ἐντολῶν. Ἄν ἡ Πατρίς μου ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ βσιλείου τοῦ Ὀδυσσεώς, ἂν ἡ Ἐπτάνησος ἀπήρτιζε μέρος τής Ἑλλάδος, και ἂν ἡ ἰδιοκτησία αὐτὴ ἀφῆρη πᾶσθῃ με Συνθήκας ἀπὸ τὸν ξένον ἐναντίον τοῦ Δικαίου τῶν λαῶν, πλησιάζει ἡδὴ ἡ ἡμέρα τής ἀποδόσεως, πλησιάζει ἡ στιγμή, καθ' ἣν πληρωθῆσονται αἱ Βουλαι τοῦ Ὑψίστου. »

Σημειωτέον ὅτι ἐν περιορισμῷ εἰς τὰ Ἀντικυθία ἦσαν ἐκτὸς τοῦ Δομενεγίνη, ὁ κεφαλήν Ἡλίας Ζερβός, συντάκτης τότε τοῦ « Φιλελευθέρου » και βουλευτής τής Θ' Βουλής, οἱ Ζακύνθιοι Δημήτριος Καλλίνικος, Σταματέλος Βούρτζης, και οἱ κεφαλήνες Σταματέλος Πυλαρινός βουλευτής και Γεράσιμος Μεταξάς.

Ὁ Ἀρμοστής ἔγραψεν εἰς τὸν τοποτηρητὴν Κυθίων ὅτι : « ἂν ἀλλάξουν φρόνημα, και ἐν ὑπόσχωνται νὰ μὴ ἀναμιγνύονται πλέον εἰς πτὰ πολιτικὰ τῶν νήσων και νὰ μὴ ἐρεθίζουν πτὰ πνεύματα, τοὺς δίδει ἀμέσως τὴν ἐλευθερίαν των. » Ὁ Δομενεγίνης ἀπήντησε : « νὰ διὰβιβάσθῃ εἰς τὸν κ. Οὐάρδον, ὅτι, ἂν ἀλλάξῃ ἐκεῖνος ἔθνησμον και ἠρησκείαν, δίδω λόγον τιμῆς νὰ ἀλλάξω και ἐγὼ τὸ φρόνημά μου. Ὁ Ζερβός ἀπεκρίθη ὅτι : « ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἐλευθερία νὰ πράξῃ ὅποιονδήποτε περιορισμὸν, ἀλλὰ κανεῖς τῶν ἐδῶ εὐρισκομένων ἐξορίστων δὲν θέλει μεταβάλλει σκοπὸν πολιτικόν, φρόνημα, και πορείαν. » Ὁ δὲ Καλλίνικος εἶπεν : « Ὁ Κύριος νὰ με ἀξιώσῃ νὰ λάβω τάφον τὸν σκοπέλον τούτον ὑπερμαχόμενος διὰ τὴν Πατρίδα. »

Ἐλευθερωθεῖς δὲν ἔλειψεν ἐν τῇ βουλῇ νὰ

στηλιτεύσῃ τὰ ἄστοργα κυβερνητικὰ μέτρα.

Ὅτε ἀφίκετο ἐν Ἐπτανήσῳ ὁ μέγας φιλέλλην Γιάδστον, ὁ Δομενεγίνης ἦτο ἐπαρχιακὸς Σύμβουλος— ἦτο τότε ἀξίωμα με σημασίαν και δικαιοδοσίαν—. Ἐλθόντος τοῦ σοφοῦ ἀγγλοπολιτικοῦ ἐν Ζακύνθῳ, τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον τῷ ἐπέδωκε διακοίνωσιν, ἐν ἣ ἐτονίζετο ὅτι ὅλος ὁ Ἰόνιος λαὸς εἶχε : « ... τὴν στερεάν και ἀμετάτρεπτον θέλησιν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοὺς κόλπους τής ἐλευθερωμένης μητρὸς Ἑλλάδος. » Προσπαθούντος τοῦ Γιάδστονος νὰ τοὺς πείσῃ διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν μεταρρυθμίσεων, ὁ Δομενεγίνης ἀπήντησεν ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλλῃ τὰ αἰσθήματα και τὴ διακαῆ πατριωτικὴν ἐπιθυμίαν τής Ζακύνθου διὰ τὴν Ἐνωσιν μετὰ τής λοιπῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Δομενεγίνης συμμετέχε τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ κομιτάτου και εἶχεν ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Γαριβάλλου. Ὁ Δομενεγίνης και ὁ ποιητὴς Τερτσέτης μετέβησαν εἰς Τρασκόρον, ἔθα εἶχε μεταβῆ ὁ Γαριβάλλης διὰ τὰ λουτρά, διὰ νὰ συσκεφῶσιν ἐν ἦτο ὅρα τής ἐνάρξεως τής ἐπαναστάσεως, διότι ἔλεγον ὅτι ἡ Ἡπειρος ἦτο ἔτοιμος.

Ὁ Στρατηγὸς και ἦρος τῶν δύο κόσμων, τοὺς ἐδέχθη κρατῶν τὴν κιβάρην και ἐκίθαρόθησε καθαρῶς Ἑλληνιστὶ τὸ :

Ἐπαμεινώνδας και γίγας Ἡρακλῆς,
Ὁ Ἀχιλλέας και ὁ Θεμιστοκλῆς,
Δικοί μας ἦσαν πρόγονοι.
Δοῖπόν τουφέκια και σποθιά
Δράμετε γὰ τὴν πατρίδα.

Ἀκολούθως τοὺς διηγήθη ὅτι εὐρισκόμενος ποτε εἰς Μελίτην κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, τὸ εἶχε μάθει πκρά τινος ἑλληνοπλοιάρχου και ἐκτότε ἠνυχαιστεῖτο νὰ τὸ κίθαρωδῆ. Ὁ Δομενεγίνης παρουσίασε τὸ σχέδιον τοῦ ἐγγράφου και ἦτο τής ιδέας ἀπὸ κοινοῦ Ἑλληνας και Ἰταλοὶ νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα, ἀφοῦ ἡ Ἡπειρος ἦτο ἔτοιμος, και ἐκεῖ νὰ μεταβῆ ὁ Γαριβάλλης. Ὁ Τερτσέτης, συνετώπρος, ἀντίκειτο εἰς τὴν γνώμην τοῦ Δομενεγίνου, διότι ἐνικκ τής στάσεως τοῦ Ναυπλίου ἡ Ἑλλάς δὲν ἦτο ἔτοιμος και ὤφειλεν ἡ Ἰταλία νὰ ἀποστείλῃ τὰ τοῦ πολέμου ἀναγκῆ, και ἀφοῦ τὰ πάντα ἐτοιμασθῶσι, τότε νὰ ἀρξῆται ὁ ἀγῶν. Ὁ Γαριβάλλης ἐπεκύρωσε τοῦ Τερτσέτου τὴν γνώμην.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἦσαν τοιαῦται, ὅστε ὅλα τὰ σχέδινα τῶν πατριωτῶν Ἑλλήνων ἔμειναν ἀπραγματοποίητα, διότι τὰ μεγάλα πράγματα θέλουν και μεγάλας διανοίας.

Ὁ Δομενεγίνης ἐξηκολούθη νὰ ἔχῃ τὸ τής Πατρίδος ἰδεώδες και ὡς πληρεξούσιος και εἰς ὅτι δῆποτε ἀξίωμα ἡ πατρίς του τῷ ἐνεπιστεῦθη.

Τής ζωγραφικῆς ἀφῆκε μικρὰ τινὰ ἔργα κκλά, τής μουσικῆς ὅμως περισσότερα, τὰ ὁποῖα και ἀναφέρομεν.

Τῷ 1837, ὅπως δώση ζωὴν εἰς τὸ θέατρον Ζακύνθου, συνέθεσε μίαν Cabaletta, τὴν ὁποία ἡ πρώτη αἰοὶδὸς Μ. Βιτάλη ἐμελψεν εἰς τὸ Elisir τοῦ Donizetti και τὰ μάλιστα ἠνυχαιστησε τὸ κοινόν. Ἐμελοποίησε ποιήσεις τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Τυπάλδου, τοῦ Κανδιάου Ρόμα και ἄλλων.

Ἐτόνισε τὴν Δέσπω, ποιῆσιν εἰς τὴν δημῶδη γλώσσῃν τοῦ Τυπάλδου, ἣτις εἶνε ὠραία σκηνὴ τής Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Εἶνε διάλογος τής ἠρωίδος Δέσπως μετὰ τῶν παλληκαρίων, μετὰ σχεταίων χορωδιῶν. Εἰς τὸ τέλος ἡ Δέσπω κρατοῦσα εἰς τās ἀγκάλας τὰ τέκνα της, θέτει πῦρ εἰς τὴν πυριταποθήκην. Ἐμελοποίησε τὸ μελόδραμα Μάρκον Μπότσαρη, οὗτινος τὴν ἰταλικὴν ποιῆσιν εἶχε γράφει ὁ ποιητὴς Γεώργιος Λαγουιδάρας. Τὸ ὠραῖον τούτο ἔργον δὲν εἶχε φέρει εἰς πέρας.

Γενομένης τής Ἐνώσεως τής Ἐπτανήσου συνέθεσεν ἑνα Βασιλικὸν Ὑμνον και μίαν χορωδίαν, τὴν ὁποίαν ἐμελψαν ἐπιτυχῶς ἑξ γυναικες και εἴκοσιν ἄνδρες τῆ συνοδία τής ὀρχήστρας κατὰ τὴν εἰς Ζάκυνθον ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου.

Κατέγινε και εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν κατὰ μίμησιν τής δυτικῆς ἐκκλησίας και συνέθεσεν ὠραίαν ἡσματικὴν λειτουργίαν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τής χειροτονίας τῶν μητροπολιτῶν Ζακύνθου Δὲ Λαζάρου (1834) και Κοκκίνη (1838).

Ἐπίσης συνέθεσε και ἑνα Miserere. Συνέγραψε και ἐγχειρίδιον θεωρητικῆς μουσικῆς. Ἐνοεῖται ὅτι ὅλα ἔμειναν ἀνέκδοτα, ὡς εἶνε τὰ περισσότερα τῶν ἑλλήνων Μουσουργῶν ! Ὁ ἀριστος οὗτος πατριώτης και καλλιτέχνης ἀπέθανε τῆ 2 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1874.

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

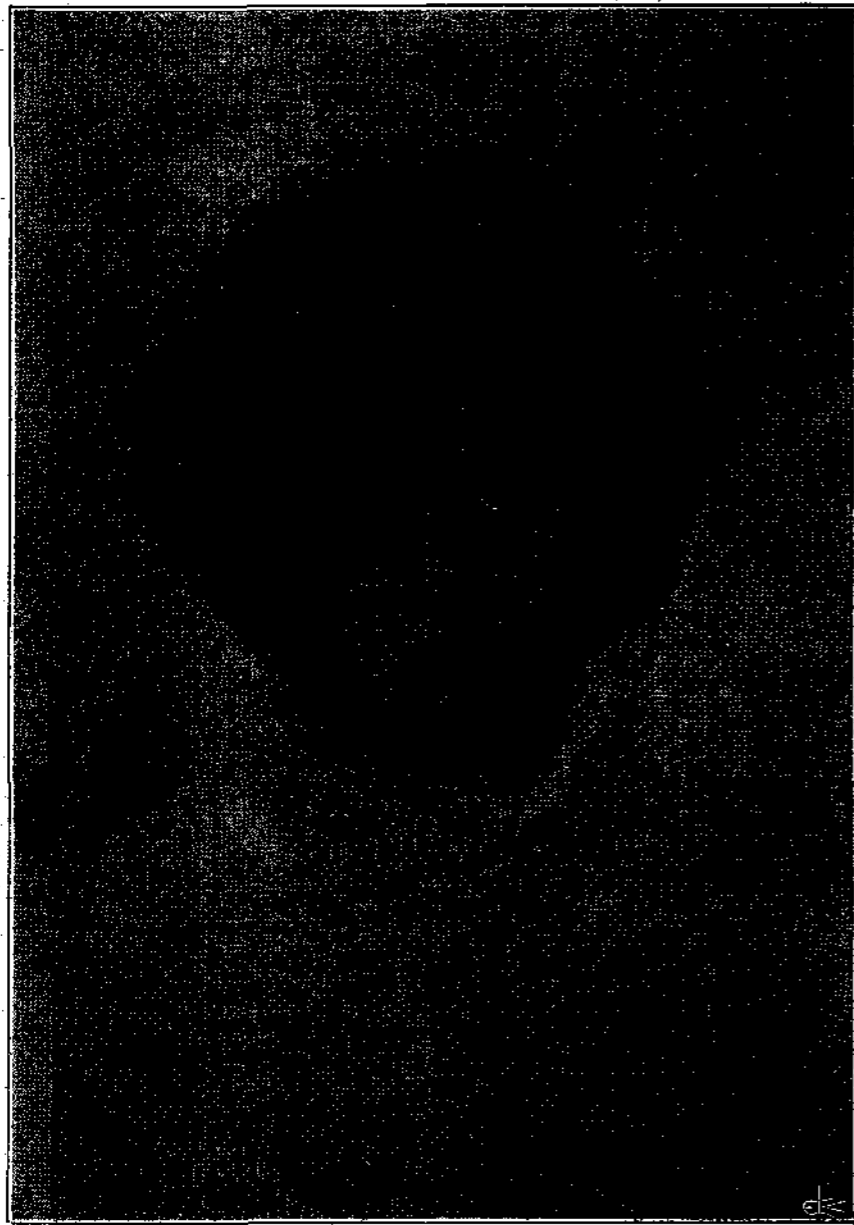
Λευκὸ γὰ μένα εἶσαι ὄνειρό, ποῦ μουσικὰ χαράζει
Και μοῦ θεωρεῖε τὴ ζωὴ μ' ἀστέρια φιλιὰ,
Σὲ βλέπω κι' ὁ κρυφὸς καὶ ὁμὸς ποῦ τὴν καρδίά μου
Τραγοῦδι ἀγνὸ σοῦ πλέκειται σὺ ὀλόξανθα μαλλιὰ. [σφάζει]

Εἶσαι γὰ μένα ἡ ἄνοιξι, κι' εἶσαι τὸ φῶς, κι' ἀκόμα
Τοῦ σπίνου τὸ κελᾶδημα, τῶν κρῖνων ἡ ἀνοή,
Σ' ἐφίλησαν ἡ Χάριτες σὸ βελουδέσιο στόμα,
Τριανταφυλλένια οὐρόπισαν τριγύρω σου ζωὴ.

Τῆς εὐτυχίας μου οἱ ἄνθρωποι στρόνονται νὰ περῶσῃ
Μὲ νίκης θρόμβο ἡ γλυκεῖα κι' αἰθέρια σου ἐμμορφιά.
Εἶν' ἡ ψυχὴ μου ἑνας γαὸς σὲ μὴ γαλάζια πλάσι,
Ποῦ ἐγῶνε Ἐσένα σὲ ἄδοντον ἀνέσπερη θεά.

Μ ΕΠΙΦΑΝΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΜΠΟΚΑΤΣΙΑΜΠΗ

Η ΕΡΡΙΕΤΑ

ΔΥΟ ΕΡΓΑ

Ἐκ τῶν ἔργων, ἅτινα ἐκόσμησαν τὴν ἰδιωτικὴν καλλιτεχνικὴν ἐκθεσὶν τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Μποκατσιάμπη, δύο ἐκρίθησαν γενικῶς ὡς τὰ ἀριστα. Ἡ «Ἐρριέτα» καὶ τὸ «Μαντοῦκι».

Ἡ «Ἐρριέτα» ἔρχεῖ καὶ μόνη αὐτὴ νὰ μᾶς δώσῃ σαφῆ ἰδέαν τῆς προσωπογραφικῆς τέχνης τοῦ καλλιτέχρου, ὅστις καίτοι ἀσχολεῖται εἰς τὴν θαλασογραφίαν, δὲν ἀπολείπεται εἰς τὴν ποιη-

τικὴν διὰ κρητίδος ἀπεικόνισιν τοῦ γυναικείου κάλλους. Ἄν εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν κεντραρῆ τὸ αἶσθημα, εἰς τὴν ἄλλην, τὴν παριστάσαν ἐν ἐλαιογραφίᾳ τὸ Μαντοῦκι, τὸν ἐμπορικὸν ναῦσταθμον τῆς νήσου τῶν Φαίαιων, καταφαίνεται ἡ ικανότης τοῦ καλλιτέχρου εἰς τὸ σχέδιον καὶ εἰς τὸ χρῶμα, ἀρετὰ ἐνυπάρχουσαι καὶ εἰς ἕτερον πίνακα «ὁ λιμὴν Μαντουκίου», περὶ τοῦ ὁποῖου δ κ. Σῶχος δικαίως εἶπεν: «ἂν ἐλάσασμεν τὸν Βολωνάκη, ἔχομεν τὸν Μποκατσιάμπη».

ΣΚΕΥΕΙΣ ΔΟΝΝΑΙ

Τὸ καθήκον συνίσταται εἰς τοῦτο: νὰ μὴ κάμνωμεν κακὸν εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐφάρτησαν καλοὶ πρὸς ἡμᾶς.

★

Εἰς τὸν ἔρωτα δύο πράγματα σημαίνουν, ἰδίως διὰ τοὺς ἄνδρας: ἡ κατάκτησις καὶ τὸ μάλωμα. Τὰ ἄλλα εἶνε ἀπλοῦν παραγέμισμα.

★

Μία παροιμία λέγει: «Ὅλαι αἱ ἀλήθειαι δὲν λέγονται». Κάθε ἄλλο: Ἡ παροιμία ἔχει ἄδικον. Ὅλαι αἱ ἀλήθειαι λέγονται... ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ τὰς ἀκούσωμεν.

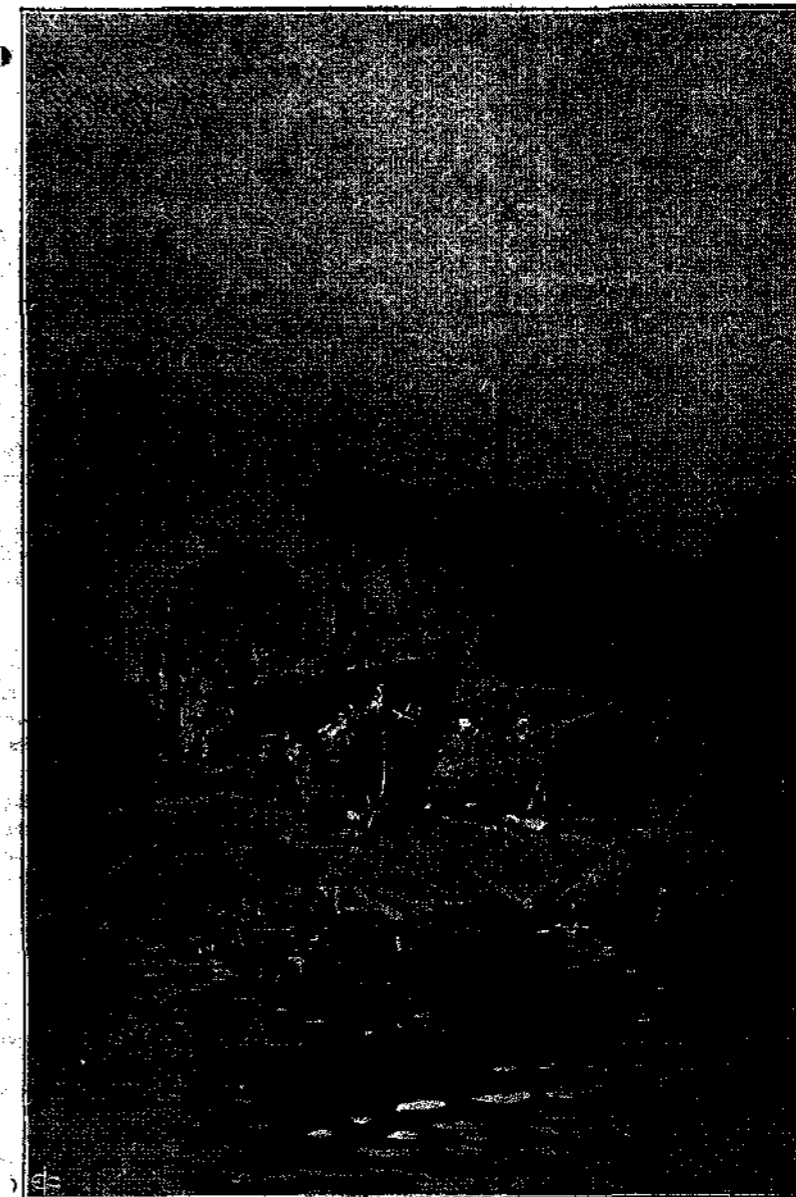
Ἐπάρχον πικρία ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ, καθὼς ἐπάρχει καὶ μέθη ἐν τῇ ἀλγηδόνι.

★

Ἐν τῷ ἔρωτι δταν ζητῆ κανεὶς τὴν ἐλευθερίαν του τὸ κάμνει διὰ νὰ σκλοβοθῆ σ' ἄλλα χέρια.

★

Εἰς τὸν ἔρωτα μόνη σὴν ἰσότηρία εἶνε ἡ φυγή. Διὰ τοῦτο ἔχω ἐτοιμὴν πάντοτε τὴν βαλίτσα μου διότι ἔχω παρατηρήσει ὅτι δταν θέλῃ κανεὶς νὰ φύγῃ, ὁ χρόνος ὁ ὁποῖος χρειάζεται διὰ νὰ ἐτοιμασθῆ ἡ βαλίτσα εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνος: παρεμβαίνουν οἱ φίλοι... ἡ ἐρωμένη ἐπαπέρχεται... ἀρχίζει νὰ κλαίῃ... καὶ τὸ πᾶν ἐχάθη!

ΤΟ ΜΑΝΤΟΥΚΙ

* ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ *

← ΤΟ ΓΕΡΑΚΙ →

ΠΑΝΩ εις την μίαν άκραν ενός βουναύ δικουάμβου, περικυκλωμένον από τας Ν. δροσεράς του Πάργωνος, δεσπόζοντος της κοιλάδος του Έλους, και των έκβολών του Εύρώτα, ύψώνεται άγέρωχον εν από τα άραιότερα κάστρα, τα όποια στεφανώνουν τα Έλληνικά όρη, το κάστρον του Γερακιού.

Εις το κάστρον περιώζονται πύργοι και επάλξεις και κρηπίται και δεξαμενάι. Εις το μέσον δ' αυτού ναός διεγέρων ζωηρότατον το ενδιαφέρον, — ο ναός του Αγίου Γεωργίου — με αρχιτεκτονικήν και τοιχογραφίαν περιέχον, μ' έμβλήματα φραγκικά και βυζαντινά και με εν θανάσιον εικονοστάσιον, ποικιλοτρόπως και χαριέστατα εκ παρίνου λίθου γυγλυμμένον.

Εις την έτεραν άκραν του όρους άλλοι ναοί, μικροί μόν, άλλ' αξιολογώτατοι, και πολλά έρείκια μικρών οικημάτων — λείψανα πιδανών μιάς στρατιωτικής σκοπιάς. Άλλ' ιδιαιζόντως εις τούς πόδας του κάστρου, τούς έστραμμένους προς την σημερινήν κομόπολιν του Γερακιού, άληθής φραγκοβυζαντινός συνοικισμός απλώνεται εις έρείκια παντοειδή, — ναούς, οικήματα, σιρατώννας — πλήρη ενδιαφέροντος, μάργυρας σιωπηλούς και μυστηριώδεις ενός βίου και μιάς κοινωνίας γεμάτης από ζωήν πολυπόρονον και παράδοxon. Φράγκοι και Βυζαντινοί άπετέπωσαν εκεί ανεξάλειπτα τα ίχνη της συμβάσεως αυτών.

Κάτω, εις την τερπνήν και αξιόλογον διά την ευγένειαν των σημερινών Γερακιτών κομόπολιν, είναι έσπαρμένα ειδώ και εκεί κρηναί και πύργοι μεσαιωνικοί, εκκλησάκια βυζαντινά με ρυθμούς ποικίλους, με τοιχογραφίας αξιοπουδάστους, με κοσμήματα ποικιλότροπα και με επιγραφάς αποκαλυπτικάς ενός έντελώς άγνώστου έως ήμερον ιστορικού βίου.

Άγνωστον ήτο και άσημον το όνομα του Γερακιού. Έξαρτα μίαν ήμέραν, με άποστέλλει ή Γενική Έφορεία να εξερευνησω αυτό μαζί με τον Μυστηράν, το Γεράκι, και να την πληροφορησω τί πρέπει να γίνη διά να περιωφθούν και λάβουν την έμπροσθεν μεσαιωνικήν μορφήν των τα φραγκοβυζαντινά μνημεία του. Με την ψυχήν σκιρτώνσας από άγωνιώδεις ενδιαφάρον, άγγελθών επί όροπεδιον πενκοφύτον, άγνάντισμα μακράν άνανδύμενον, άνά μέσον των πρωϊνών χιονωδών ρεφιδρών, το βουνόν το δικόρμημον και το κάστρον του Γερακιού και την στενήν κοιλάδα του Έλους, την όποιαν σιγγλός διαρρέει, κουρασιένος από τον μακρόν του όδόν, δ πλυδόνας Εύρώτα.

Κανείς δέν γνωρίζει το Γεράκι. Κανείς από τούς περιηγητάς, ούτε τούς αρχαιοτέρους ούτε τούς νεωτέρους, κανείς από τούς βυζαντινολόγους δέν ώμίλησεν ούτε διά την σημερινήν κομόπολιν, τερπνόν, άλλα χαμένον μέσα εις τα βουνά χωρίον, ούτε διά τον ποικίλον εκείνον παλαιόν κόσμον, ο όποιος προβάλλει από τα παντοειδή και άπανταχού έσπαρμένα έρείκιά του.

Άλλοτε θέλω περιγράψει και εις το πολύν κοινόν, το όποιον θέλγεται από τούς άγνώστους της ιστορίας κόσμον, τα φραγκοβυζαντινά έρείκια του Γερακιού, και διηγηθή την αποκαλυπτικήν των ιστορίαν. Τώρα θέλω έγγίσει επιπροχάδην μερικώς κορυφάς του άγνώστου και μυστηριώδους εκείνου, του εκ του σκότους των αιώνων και εκ των όρέων του Πάργωνος άναληθώντος κόσμον έρειλιών και ιστορίας.

Ο περιηγητής Ταύγετος και τα νάματα του Εύρώτα έθροσαν τον πολεμοχαρέστατον λαόν του κόσμου. Η χώρα του Ταύγετου και του Εύρώτα περιέβαλε την μεγάλην άπόπειραν της έθνικής αναγεννήσεως, και ένκυμόνησε την νεωτέραν φάσιν της Έλληνικής ένότητος — Ακρόπολις άποδειχθεΐσα του νεωτέρου Έλληνισμού.

Το μέγα τουτο ιστορικών διδάγμα παρέδωκεν εις τούς μεταγενεστέρους τρανά τεκμήρια, — τα μνημεία του Μυστηρά και του Γερακιού. Εις τον Ταύγετον και τον Πάργωνα ήλθον μεγατάνας της Κωνσταντινουπόλεως διά να προσλάβουν νίαν ζωήν και να χύσουν νέον αίμα εις το κεκμηκός βυζαντινόν των σώμα, νέον αίμα σφριγών από την δόξαν των παρθένων όρέων και από την ρώμην των όρεισίων κατοίκων της Λακεδαιμόνος.

Μία μεγάλη λεωφόρος ήγεν από του Μυστηρά εις την Μονεμβασιάν, διά της όποιας ή πρωτεύουσα του δεσποτάτου συνκοινωνεί διαρκώς με την πρωτεύουσαν της αυτοκρατορίας.

Εις το μέσον της λεωφόρου ταύτης ύψώνετο το κάστρον του Γερακιού, — το Γεράκιον του βυζαντινού χρονογράφου. Το φραγκικόν τουτο κάστρον με τον Μυστηράν ήραγκάσθη ο Γουλιέλμος Βιλλαρδουίνος να παραδώση εις τούς Βυζαντινούς. Από τότε, από τα τέλη της ιγ', από τας αρχάς της ιδ' εκ' ήχησαν να συνοικίζονται υπό των Βυζαντινών ο Μυστηράς και το Γεράκι.

Εις τον Μυστηράν ουδέν απολύτως φραγκικόν κτίσμα ύπάρχει πλην του κάστρου και τουτο άκόμη βυζαντινοί τεχνίται το έκτισαν. Οι Φράγκοι μόνον εις το κάστρον έτοιμάθησαν μικράν φρουράν ως σκοπιάν. Διά να διαλύσω έσκοτισμένας άπληήρεις περι του Μυστηρά, πρέπει να κηρύξω άπεριφράστως δι ουδέν φραγκικόν, άλλα τα πάντα εις τον Μυστηράν εινε γνήσια ελληνικά.

Το αντίθετον όμως συμβαίνει εις το Γεράκι. Τα

μνημεία, τα επί λίθων ή τοιχογραφιών κοσμήματα και έμβλήματα, ή έκφρασις των εικόνων, το πάν εκεί δεικνύει κάποιαν φραγκικήν άτμόσφαιραν.

Κατά ποίον τρόπον διεμορφώθη, και πως συνεχωτίσθη μετά των έγχωρίων ο ξενικός αυτός βίος; Δέν εινε καιρός ν' άποκριθώ εις το έρώτημα. Τουτο μόνον τονίζω τώρα: την ήμέραν, καθ' ήν οι Παλαιολόγοι είδον να τούς έκπυτεύη ο Μυστηράς, ήγειραν άλλον Μυστηράν έπάνω εις τα βουνά του Πάργωνος, εις το μέσον της λεωφόρου, ή όποια συνέδεεν αυτούς με την Κωνσταντινουπόλιν, πλησιέστερον προς αυτήν, πλησιέστερα προς την θάλασσαν, από την όποιαν ήλπιζον δυνάμεις και σωτηρίαν.

Δέν πρέπει να συγκρίνωμεν ως προς την σπουδαιότητα δύο ιστορικήν και καλλιτεχνικήν εποχών τον Μυστηράν και το Γεράκι. Άλλη ή σημασία του Μυστηρά και άλλη ή του Γερακιού. Μεγαλοπρεπέστερα εινε τα μνημεία του Μυστηρά γοητευτικώτερα εινε ή ποικιλία και ή χάρις των βυζαντινών ρυθμών του άβροτέρα εινε ή τέχνη των τοιχογραφιών, αι όποιαί ως τάπησ ποικιλόχρωμος έπιστρωρνούν τούς ναούς του. Το Γεράκι όμως παρουσιάζει περιούσιον αξιοπουδάστα ιστορικά και τεχνικά ζητήματα.

Εις τον Ιερόν βράχον του Μυστηρά έγειρεν ή άπαρχή ενός μεγάλου κινήματος αναγεννήσεως του Έλληνικού κόσμου. Εις τα βουνά του Πάργωνος ήλθε να έκπνεύση το κίνημα τουτο και ν' αναδώση τελευταίαν αναλαμπήν. Άλλ' εις τον Μυστηράν δέν έπάτησεν άλλος πόνος Φράγκου ή ο πόνος όλιγων άγροίκων στρατιωτών του Βιλλαρδουίνου. Εις το Γεράκι όμως, όπου ήλθε να ξεψυχήση ή πνοή της έθνικής άφντισίας, συνήτησεν εκεί και έξωγορηθή από βίον παλαιότερον βυζαντινόν, από βίον νεώτερον φραγκικόν — και του Γερακιού τα μνημεία διέσωσαν εις ήμάς άκραφνεσίαν, άλλα και περιπλοκώτεραν την εικόνα, του πολυμυγός παραδοξοτάτου μορφαϊτικού βίου της εποχής εκείνης, του άπορρείσαντος εκ της φραγκοβυζαντινής συμβάσεως.

Ο βίος αυτός, εάν έξηκολούθει συνανξανόμενος, θ' απέληγεν ίσως εις την ανάπτυξιν μιάς μεγάλης Έλληνικής θαλασσίας αυτοκρατορίας, άνυμρόπου εν τη μεσογειο: την Άγγλικήν — αυτοκρατορίας Έλληνικής, διότι ταχώς οι σιδηροί, άλλα βάρβαροι Ιππόται, προσδίδοντες το πολεμικόν των μένος, θ' άπερροφάντο από της ελληνικής φυλής. Μιάς τοιαύτης Έλληνικής αυτοκρατορίας έκπηδούν μάργυρες άψευδείς, — άλλ' άποτυχούσης άποπείρας έφνευμένα τεκμήρια, — τα μνημεία του Γερακιού.

Τί θέλουν τα φραγκικά ή και βυζαντινά έκείνα έμβλήματα εις τον ναόν του Αγίου Γεωργίου και εις τούς

άλλους ναίκους παρά το κάστρον; Τί θέλουν οι πολεμικοί άγιοι των ναών φέροντες κοσμήματα μεσαιωνικά, και ή άλωσις της Τετρακοΐας με τούς έφορμώντας Ιππείς ώπλισμένους ως τούς σιδηροχίτωνας Φράγκους Ιππότας; Γοητευτικά ιστορικά και αρχαιολογικά προβλήματα.

Σκηναί άγιογραφικά πρωτότυποι, τύποι άγιογραφικοί, τούς όποιους ούτε εις τον Μυστηρά, ουδέ εις την μεσαιωνικήν Δύσιν εύρίσκεις, πολύτιμοι διά την ιστορίαν της εικονογραφίας, με χλιδήν άτελείων διακοσμήσεων, έπιστρωρνούν πολύχρωμοι τούς τοίχους και τούς δόλους των ναών του Γερακιού.

Δίπλα εις αυτά τα κειμήλια τα φραγκικά, τα βυζαντινά των υστάτων χρόνων, άλλα παλαιά χριστιανικά, θαμμένην υπό σωρούς όστών, άνεΐρον εικόνα Γερακιτον του ιε' αΐδων. Η ήρεμος και γλυκεία φροιογονμία του προσενοχόμενου κτίτορος του ναίκου παριστάνει τύπον ελληνικόν γνήσιον, νομίζεις πατέρα τινά κοκοιμημένον σημερινού Γερακιού. Έσκήρτησεν ή ψυχή μου, διαν προσέβλεπα την γαληναίαν εκείνην μορφήν, και διαν εδιάβασα την χρονολογίαν της ζωογραφήσεως αυτής: ή εικονική αυτή τοιχογραφία άληθής φωτογραφία Πελοποννησίου άνδρός, έξωγραφήθη το 1453: ή είδησις της μεγάλης έθνικής καταστροφής: δέν ταράσσει άκόμη την εύελπιν γαλήνην του δεομένου Γερακιού.

Τον τόπον, εις τον όποιον διεσώθησαν τόσα τεκμήρια εποχών ποικίλων του πολυκνήμιτου ιστορικού βίου του έθνους, θέλει καταστήσει προσεχώς άντικείμενον εύλαβοΐς μερίμνης ή Αρχαιολογική Έταιρεία. Διά πάσης δαπάνης και μετά πάσης σοφής θέλουσι περιωσθη και εύπρεπισθη τα ιστορικά έκείνα κειμήλια. Πάν μνημείον μετ' άκριβείας θέλει μελετηθή και καταστή γνωστόν εις τον έπιστημονικόν κόσμον, και οδτω διά του Γερακιού θέλει εύρηνηθ το έδαφος της ιστορίας της κληρονομίας.

Εις το Γεράκι περιεργίξει, άνάμεσα από τα βουνά του Πάργωνος και τούς δόνακας του Εύρώτα, ή ήχώ του πολυκνήμιτου βίου των πατέρων της παραδόξου φραγκοβυζαντινής κοινωνίας του Μορέως, ή μεμακρομένη ήχώ της μεγάλης άποπείρας προς υστάτην έθνικήν άνέγερσιν, άλλ' ίδίως εκπνεύει άβρόως το μεγαλύτερον της ήμερον έλπίδος της έκπνεύσεως έθνικής ψυχής, το όποιον άπετεπώθη εις την ώραίαν και ελληνοπροπή μορφήν του τελευταίου Γερακιού της μεγάλης Έλληνικής αυτοκρατορίας.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ

← ΣΚΕΨΕΙΣ →

Η ζωή εινε ταξίδι, το όποιον εύχαρίστως κάμνει κανείς με σύντροφον, άρκεί ο σύντροφος να μη εινε πάντοτε ο αυτός.

Υπάρχουν τόσαι γυναίκες, αι όποιαί την έπιούσαν του γάμου των χηρεύουν από τον σύζυγον, που άνεξεΐσθησαν!

Άγαπή κανείς πολλάς φορές. Άλλά μίαν φοράν αγαπή κατά τρόπον θεϊόν, άθάνατον. Θεός μόνον άπαξ ήμπορεί να χηρηματίση κανείς.

Γεννάται κανείς έραστής, όπως γεννάται μουσικός, ποιητής ή ζωγράφος.

M. DONNAI

◀ Η ΓΑΛΛΙΑΣ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗ ▶

«Δύναται ή γυνή ν' αναδειχθῆ
μεγάλη καλλιτέχνης ;»

Στην ερώτησιν ταύτην απαντᾷ μία ἐκθεσις θαυμασίων εικόνων, ὀφειλομένων εἰς γυναικεῖον χροστήρα. Αἱ περιώνυμοι καλλιτέχνιδες Vigée-Lebrun καὶ Rosa Bonheur, τὰ πρότυπα ταῦτα τῆς ὁλονὲν αὐξανόμενης φάλαγγος τῶν συγχρόνων ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ γυναικῶν ζωγράφων, εἶνε ἐφαμίλλοι πρὸς τοὺς ἐξοχωτέρους ἄρρενας μύστας τῆς Καλλιτεχνίας.

Ἐν τῶν μάλλον ἐκλυστικῶν διαμερισμάτων τοῦ Salon d'Automne τῶν Παρισίων ἦτο τὸ συνονοῦν ἑκατοστῶν περίπου ἔργων τῆς διασήμου Berthe Morizot, γυναικαδέλφης καὶ ἐφαμίλλου ἀνταγωνιστρίας τοῦ Ed. Manet, ἰδρυτοῦ τῆς Σχολῆς τῶν impressionnistes.

Τὰ ἔργα ταῦτα εἶνε γυνίαι ἀνθοκήπων ἢ λαχανοκήπων, νορμανδικὰ παράλια καὶ ἰδιὰ προσωπογραφίαι γυναικῶν, παρθένων, παιδίων. Μῆσω δὲ τῶν πινάκων τούτων, μὲ τοὺς γλυκεῖς χρωματισμοὺς τοῦ τεφροῦ καὶ μαργαριτοχρόου καὶ τοῦ ἐλαφρῶς ροδθρόου, ὑπάρχουσι πολλοὶ θελκτικώτατοι

Τούτο, πλειότερον πάντος ἄλλου, ἀποδεικνύει τὴν ὄλωσ νείαν θέσιν, ἣν σήμερον κατέχει ἡ καλλιτέχνης γυνή.

Ἄλλοτε, γυνή κρατοῦσα τὴν χρωματοπιννακίδα ἢ τὴν σμίλην ἤτο τι σπάνιον. Μέχρι δὲ τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος οὐδὲν γυναικεῖον ὄνομα ἐμφανίζεται ἐν τῇ σειρά τῶν διαπρεπῶν ζωγράφων, τῶν ἀπαθανατισάντων τὰς διαφοροὺς σχολὰς.

Μόλις καὶ μετὰ κόπου ἀνεύρισκε τις κανὲν γυναικεῖον τάλαντον δειλῶς εἰσδύον ἐν τῇ δευτέρᾳ γραμμῇ Φλαμανδῆς, Ἑνετῆς, Ὀλλανδῆς καὶ ἀπανιώτερον Γαλλίδος. Μόνον δὲ κατὰ τὰς

παραμονὰς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἐμφανίζεται ἡ ἀληθῶς ἐφαμίλλος τῶν μεγαλειτέρων διδασκάλων αὕτη εἶνε ἡ Vigée Lebrun, ἡ κατ' ἐξοχὴν προσωπογράφος τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας, μεθ' ἧς καὶ διὰ προσωπικῆς συνεδέετο φίλας.

Ἦτο κόρη μετρίου ζωγράφου, ὅστις ἐνωρίτατα διείδεν—ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς ἡλικίας τῆς ἑτοῦς—τὴν ἰδιοφυίαν τοῦ τέκνου του. Δεκαεπταετίς ἀπέβη ὀνομαστὴ διὰ τῆς προσωπογραφίας τῆς μητρός της, ἣν ἐξέθηκεν εἰς τὸ Salon. Ἦτο δὲ τὸσφ θελκτικῆ, ὥστε πολλοὶ—ὡς ἡ ἴδια ὁμολογεῖ—ἤρχοντο πρὸς αὐτὴν νὰ τοὺς ζωγραφίσῃ, ἵνα καὶ μόνον τῇ ἀρέσωσιν. Ἄλλ' ἡ καλλιτέχνης, εὐθὺς ὡς ἀντελαμβάνετο τούτου, ἐζωγράφιζεν αὐτοὺς μὲ τὸ βλέμμα ἀριστον, ὅπερ τοὺς ἠνάγκαζε νὰ μὴ βλέπωσι τὴν ζωγράφον. Εἰς τὴν ἐλαχίστην δὲ πρὸς τὸ μέρος τῆς κίνησιν τῶν ὀφθαλμῶν, τοῖς ἔλεγε : « Προσοχὴ εἶμαι εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς. »

Ὁ Ναπολεὼν τῇ παρήγγειλε τὴν εἰκόνα τῆς ἀδελφῆς του, συζύγου τοῦ Murat, λίαν ἰδιοτρόπου. Ὅταν δὲ ἡμέραν τινα ἐφθασεν αὕτη δύσωρας βραδύτερον τοῦ δέοντος εἰς τὸ ἀτελιῆ, ἐνθα ἡ μεγάλη καλλιτέχνης ἀνέμενε, αὕτη ἀνέκραξε : « Ζωγραφίστω συχνὰ ἀληθινὰς πριγκηπισσας ἄλλ' αὐταὶ δὲν μὲ κάμουν νὰ ἀναμείνω. »

Ταῦτα τὰ κατὰ τὴν Vigée Lebrun.

Καὶ ἤδη μεταφερθῶμεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ δάσου τοῦ Fontainebleau, εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ χωρίου Thomery ἀπόστασιν ὀλίγαί οἰκίαι ἀποτελοῦν ἐκεῖ τὴν χαριτωμένην κώμην τοῦ By.

Περὶ τῷ 1875, εἰς ἓνα αἰτοβολῶνα τοῦ χωρίου τούτου εὐρύχωρον, μὲ τοὺς ἀσβεστομένους τοίχους, ὑπὸ τὴν καννάθινον ἀνδρικήν περισκέλιδα καὶ τὸ κυανοῦν χιτῶνιον ἀνευρίσκομεν τὴν ἐπιφανῆ ζωγράφον Ρόζαν Bonheur. Οἱ γηραιοὶ ἀμπελώνες τῆς χώρας ἐτήρησαν τὴν τρυφερὰν ἀνάμνησιν ἐκείνης, ἣτις ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς εἰς

καλὴ δεσποινὶς τοῦ By», ὅπως ἡ Γεωργία Σάνδη ἦτο διὰ τοὺς χωρικοὺς τοῦ Berry εἰ καλὴ κυρία τοῦ Nohaut».

Τὸ ἀνδρικὸν ἐνδυμα ἔφερον οὐχὶ ἐξ ἰδιοτροπίας, ἀλλ' ἵνα καὶ μόνον εὐχερέστερον ἐξασκῆ τὴν τέχνην της.

Δεκαεξαετίς μόλις, ἐνδεδυμένη ὡς χωρικός, ἠδύνετο νὰ συχνάζῃ εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ τὰς πανηγύρεις, ἐνθα ἀνεύρισκε τοὺς θυμασίους τύπους τῶν ἵππων καὶ τῶν βοῶν καὶ ἐζωγράφιζε, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς τοὺς ἀηδεῖς ἀστεϊσμοὺς καὶ τὰς ἀνιμάρὰς ἐνοχλήσεις τοῦ ὄχλου.

Ἀκούοχτος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐνίοτε ἐμενε ἀπὸ τῆς ἔκτης πρωϊνῆς μέχρι τῆς τετάρτης ἑσπερινῆς πρὸ τοῦ ὀρειθάντος, λησημονοῦσα καὶ νὰ προγενεατίσῃ.

Ἐπὶ τριακονταετίαν ὄλην εἶχεν ὡς συντρόφους τῆς μοναδικῆς τὰ πρότυπα, τὰ ὅποια ἐξένιζεν ἐν By. Μία ἀληθῆς κιθῶτος τοῦ Νῶε: ἵπποι πάντος χρώματος καὶ πάσης γενεᾶς, μικροὶ κάπροι ἄγριοι, οἵτινες ἐτελείωνον τὰς ἡμέρας τῶν πεζῶν πρὸς τινὶ κρεοπώλῃ τοῦ Fontainebleau, ὡς καὶ οἰκότροφοι ἄγριότερες φύσεως, λέιντες καὶ ἄλλα, ἀνετρέφοντο πρὸς τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς ἐντὸς κλωθῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Rosa Bonheur ἀπεκάλει ἀδωμάτια τῶν φίλων.

Ἐπὶ πολὺ εἰς λίαν ἀβυσσινός, τὸν ὅποιον ἀφόβως ἐθώπευεν, ἦτο ὁ κατ' ἐξοχὴν προσφιλέτης της. Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ὁ ὑπέζανθος φίλος ἠγάπησεν ἐκείνην, ἣτις συχνότατα ἐτίθετο πρὸ αὐτοῦ μὲ τὴν χρωματοπιννακίδα ἀνά χειρας. Τὴν ἐβλεπε καὶ περὶ τὸς πλατεῖς θυγάς του διὰ τοῦ σιδηροπλέγματος ἐζήτηί ἐπιμόνωσ μίαν θωπίαν της.

Ὅταν ἡ Rosa Bonheur ἐτιμήθη διὰ τοῦ παρασήμου τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, αὕτη ἡ αὐτοκράτειρα Εὐγενία ἦλθεν ἐκ τῶ ἐν By οἴκῳ της, ἵνα τῇ ἐπιδώσῃ τὸν Σταυρὸν. Συνέβη δὲ τότε κωμικὸν ἐπεισόδιον, λίαν χαρακτηριστικὸν τῆς ἀφελείας τῆς μεγάλης καλλιτέχνιδος. Διὰ νὰ κρεμασθῇ τὸ παράσημόν ἐχρειάζετο καρφίς. Ἦρξατο λοιπὸν ἡ ἀναζήτησις ἀνετράπησαν ὅλοι οἱ σύρται· διεψευθήθησαν ὄλαι αἱ θῆκαι· ἀλλ' εἰς μάτην! Καρφίς δὲν εὐρέθη! Χωστῆρες, χρωματοπιννακίδες, ἀριστουργήματα ζωγραφικῆς ἐπλήρουν τὸν οἶκόν της, ἀλλὰ καρφίδες δὲν ὑπῆρχον!

Ἐπὶ τέλους ἀνεκάλυψεν μίαν... ἐσκωριασμένην.

Ἡ παράσημοφορία τῆς Rosa Bonheur πρὸ πεντηκονταετίας ἦτο γεγονός πρωτοφανές. Σήμερον οὐδὲν τούτου φυσικώτερον. Ἄχρις ὅρας αἱ διὰ παρασήμου τετιμημέναι γυναικεῖς ζωγράφοι ἐν Γαλλίᾳ ἀριθμοῦνται εἰς πέντε : ἡ Madeleine Lemaire, — ἡ Rose Bonheur τῶν ἀνθῶν. — Ἡ κ. Λουίζα Abbéma, ἡ κ. Βιργινία

Démont-Breton, θαλασσογράφος, ἡ Miss Mary Cassatt, Ἀμερικανὶς τὴν καταγωγὴν, ἀλλ' ἐγκατεστημένη ἐν Γαλλίᾳ, προσωπογράφος παιδίων καὶ ἡ δεσποινὶς Dufau.

Αἱ γυναικεῖς ζωγράφοι ἀποτελοῦσιν ἤδη λεγεῶνα ὄλην· μετ' ὀλίγον θὰ ἦναι ἰσάριθμοι πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους αὐτῶν ἀνδρες.

Κατέχουν ἐργαστήρια, προωρισμένα ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν διδασκαλίαν τῶν νεανίδων. Ἡ Ἀκαδημία Colorassi (10, rue de la Grand-Chaumière), καὶ ἡ Ἀκαδημία Jubian (27, Galerie Montmartre) παρέχουσι τέσσαρα ἐργαστήρια γυναικεῖα ἐπὶ ἐξ ἀνδρικών.

Ἐν αὐτοῖς ἡ εἴσοδος ἀνδρὸς ἐπισκέπτου ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς, καὶ μόνον ὡς μοδῆλον δύναται τις νὰ γίνῃ δεκτός.

Ὁ καθηγητὴς, προσωπικώτης ἐξέχουσα, δὲν ἐπισκέπτεται τὰ ἐργαστήρια ἢ δις τῆς ἐβδομάδος. Τὰς δ' ἐπιλοίπους ἡμέρας ἐκλέγεται διὰ κλήρου μεταξὺ τῶν ἀρχαιότερων καὶ ἰκανότερων μαθητριῶν μία ἐπόπτης ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ μαθητικῶ ὑβίλου, ἣτις ὡς φίλη μάλλον ἢ ὡς διδάσκαλος διορθεῖ τὰς σκιαγραφίας καὶ τὰς καθοδηγεῖ.

Ἐκ τῆς πεντάδος ταύτης τῶν τετιμημένων γυναικῶν ζωγράφων ἡ Madeleine Lemaire διαπρέπει κυρίως εἰς τὴν ἀπεικόνισιν τῶν ἀνθῶν.

Πράγμα δὲ παράδοξον, ἐπὶ πολὺ ἡγνοεῖ τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην κλίσιν της· ἐπὶ μακρὸν ἐζωγράφιζε καλλονὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος· ἡμέραν τινα ἐσκιαγράφει πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά υἱοῦ ἐπὶ τινος γωνίας φύλλου χάρτου ρόδα. Ὁ Δουμάς υἱὸς ἔλαβε τὸ φύλλον, τὸ ἐξήτασε καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα τὸ σχεδιαγράφημα, εἶπεν : « Ἀφήσατε λοιπὸν κατὰ μέρος τὸν ΙΗ' αἰῶνα καὶ κάμετέ μου ἀνθη καὶ μόνον ἀνθη. »

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ Madeleine Lanair εὗρε τὸ ἀληθὲς τάλαντόν της.

Κατ' ἔτος πλέον τῶν 200 γυναικῶν ἐκθέτουσιν ἔργα εἰς τὰς ἐκθέσεις τῆς «Nationale» καὶ τῶν «Artistes Français». Ἐχουσι μάλιστα τὸ προνόμιον νὰ ἐξουσιάζωσι δύο Salons ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὰς ἀνοίγομενα : τῆς Société des Femmes Artistes, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκθετῶν περιορίζεται εἰς 40 καὶ τῆς Union des Femmes Peintres et Sculpteurs, τῆς ὁποίας ὁ κατάλογος περιλαμβάνει πλέον τῶν 1000 ἀριθμῶν.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἔργων τοῦ γυναικεῖου τάλαντου ὑπάρχουσι πολλὰ ἀληθῶς ἀξιοσημειώτα.

* ΑΡΑΒΙΚΑ ΗΘΗ *

ΜΑΛΕΣΙ ΓΙΑ ΜΠΙΝΤ ΚΟΥΛΟΥ ΣΕΕ ΑΛΑΛΛΑΧ *

ΑΤΑΚΟΥΡΑΣΜΕΝΗ έγυρίζενόπισω στο σπήτι της, έμπρός πέντε έξη κατόικες, έπειτα, αυτή, ή φελλάχα, κρατώντας τον άμιλητον μπέντ της επάνω 'στος ώμους της.

Πρωί, μα πολύ πρωί, όταν ακόμα το φεγγάρι μισοφωτίζει τον ουρανόν, όταν όλοι σχεδόν κοιμούνται τον γλυκόν εκείνον και έλαφρόν πρωινόν ύπνόν, όταν όλοι ήσυχάζουν, όταν όλα σιωπούν και μόνον ή φωνή του πέτεινού ακούεται είδοποιούσα ότι τον θάνατον — γιατί ύπνος είναι θάνατος — θα δεχθώ σε όλίγο ή ζωή, ή φελλάχα μας έσηκώθη μονάχη της — χωρίς ναχη ανάγκη, έννοείται, όπως έμεις από ξυπνητήρι, — και έβαλε στον ώμόν της τον μικρόν άφέντη της και πήρε της κατόικες της, πήγε στην πλησίον κωμόπολιν να πουλήση το γάλα που της προσέφεραν καθήμερινώς τ' άγαπημένα της ζώα εις άντάλλαγμα τόσων περιποιήσεων και κόπων...

Εκείνες της ήμέρες ήταν λίγο, — όχι λυπημένη βέβαια, — αλλά, πως να σάς πω, λίγο στενοχωρημένη. Ο μικρός άφέντης, που κρατούσε τότε στον δεξιδόν πότε στον άριστερόν ώμόν της — γιατί έκουράζετο, — είχε παύση πειά να παίξη μαζί της το βράδυ μετά το δείπνον και να της λήη τα τόσα χαριτωμένα λογάκια με το ωραίον στοματάκι του, το όποϊον μακρύνά του να είναι ωραίον, φαίνεται στην μητέρα ότι είχε την ίδια ευωδιά, το ίδιο μεθυστικόν άρωμα — και ίσως καλλίτερον ακόμη — από εκείνα τα λουλούδια με τα σκληρά πρασινωπά φύλλα, που πουλούνε 'σας μεγαλοπόδες και φορούνε ή πλούσιες Άγγλίδες σχεδόν πάντα, τα φούλια...

Το πρόσωπόν του ήταν όλίγον γλωμόν και τα μάτια του σχεδόν κλεισμένα. Αλλά, αδιάφορον δεν είχε φόβον! μήπως και άλλοτε δεν είχαν άρρωστήση και χωρίς ό χακήμ (ιατρός) να τ' όη έγινε μόνον του καλά σ' όλίγο καιρό! Γιατί λοιπόν να εξώδευε από εκείνα τα παραδάκια, τα όποια ό καλός Προφήτης τούς είχε δώση, σ' αυτήν και 'στον άνδρα της; Άχ! αν εύρισκε τίποτε χρήματα, — όπως την περασμένην εβδομάδα 'στον δρόμον; Ά! αυτήν την φοράν δεν θα έκανε πειά τα ίδιον, δεν θα τ' έδινε στον άνδρα της, σ' αυτόν τον φιλάργυρον να τ' άκουσε τα πόδια του να πετούνε φωτιές, 'που κρατούσε τα μάτια σχεδόν κλειστά, άπεφάσις λοιπόν να τόν άφήση;

Χαρούμενη έπλησίαζε 'στο καλυβάκι της και χωρίς να τ' αισθανθή διόλου, περπατούσε τώρα γρηγορότερα, — σαν τα άλογα εκείνα, τα όποια, αφ' ου όλην την ήμέραν έσκοτώθηκαν 'στην δουλειά, έπιστρέφουν το βράδυ μόλις σέρνοντας, ότε δια μίας γίνονται άκράτητα πλησιάζοντας το άγούρι...

Ο άνδρας της την είχε 'δη από μακριά και άπληστος βγήκε να πάρη την «είσπραξη», που του έφερνε ή δούλα του.

— Άι, είπες, τείνοντας το χέρι με μιá φωνή βρηχιασμένη, που έπρόδιδε την ανυπομονησίαν και άπληστίαν. Δεν έπρόφθασεν όμως να ανοίξη το μαντήλι ή φελλάχα, για να του δώση τον λογαριασμόν, όταν σαν άστραπή, σαν ό Μερκιστοφελή, να έβγαине από τα κατάβαθα της γής, παρουσιάστηκε 'μπροστά τους ό ιατρός, ό όποϊος έπιστρέφιν από μια έπίσκεψι και έπρεπε να περάση από τον δρόμον εκείνον 'πάνου σ' ένα ύπρηξανο κατάμαυρο άλογο.

— Ο Χακήμ! άνέραξε και χωρίς συνείδησιν άφηκε να της πέσουν τα χρήματα από την έκπληξιν και χαράν τη, ό Χακήμ!

Αφού επώλησε όλον το γάλα — μέχρι τελευταίας σταλαγματιάς, — φαντασθήτε ότι ή μεγαλύτερη από της κατόικες την έδάγκασε στο στήθος, τόσο πολύ ήθελε να την άρμείη — έπίστρεφε πίσω στο σπήτι της, όπου έπρεπε να δώση λογαριασμό στον άνδρα της, μα λογαριασμό ακριβέστατο, παρακαλώ, γιατί αυτός ό γεροντολύκος, που άγαπούσε τόσο πολύ τον παρά, ποτέ δεν έγελιώταν!.. Είχε συάξει μόνον δύο τάλληρα, πέντε σελλήνια, πέντε γροσάκια και τσεσερα μιλλιέμ, — ένα μιλλιέμ για να κάνη έξη γροσάκια, — ό πασσάς, που έπαιρνε δώδεκα ρότουλα γάλα για το χαρέμι του, δεν ήταν εκεί και ό ύπηρέτης φυσικά δεν είχε να την πληρώση! Για σκεφθήτε όμως, αν άπεφάσιζε να πάρη εκείνα τα νομίσματα τα μικρά, εκείνα που οι πλούσιοι όνομάζουν γκιχενά (λίρες), που ό Σουλτάνος, — ό Τούρκος πλούσιος, — της έδινε κάθε πρωί και αυτή άρνεϊώταν, — με τα γλυκά μάτια του, με το γυναικείον πρόσωπόν του, με τα ωραία ξανθά μουστάκια του, με το κατακόκκινόν ψηλό φέσι του, με την γλυκειά φωνή του, πρό πάντων με την γλυκειά φωνή του όταν της έλεγε — Ναχάρικ σαϊδ (καλημέρα). Ναι, αλλά δεν ήταν άμαρτία; Και ό προφήτης που διατάσει ρητώς μέσα 'στο άγιο κοράνι, που έδιάβαζεν ό σέχας — γιατί αυτή δεν ήξερε γράμματα δυστυχώς — να μη δείγνη ή γυναίκα το πρόσωπό της παρά μόνον 'στον άνδρα της; Ά! προτιμούσε να πεθάνη παρά να δεχθώ τα χρήματα εκείνα, αυτό ήταν σαν να... ίσως όμως... άλλ' όχι! ποτέ!...

Ο άφέντης της, μόλις τριών χρονών, έχοντας το κεφαλάκι του κρυμμένο μέσα 'στην άγρια κόμη της μητέρας του, — την όποιαν ό ήλιος, ή σκόνη, και ή πρωινή πάχη από κατάμαυρη της είχαν δώση το ίδιο χρώμα από ένα σκουριασμένο σίδερο, όχι ακριβώς τέτοιο, άλλ' όμως με κάτι το όποϊον πολύ έμοιαζε με αυτό, — τώρα άνέντες ήσυχα τα πόδια του ήταν πολύ δροσερά, τόσο δροσερά 'που θα έλεγε κανείς ότι ήταν παγωμένα — και μάλιστα με ένα τέτοιο ανυπόφορο χαμσί, — τα μάτια του είχαν ανοίξη υπερβολικά, σαν να έζητούσαν βοήθειαν, σαν να έβλεπαν καμμιά θεϊκή εικόνα, την όποιαν ή μητέρα καθ' ότι άμαρτωλή δεν μπορούσε να 'δη, τα κλεισμένα λεπτότατα χείλια του, κατ' αντίθεσιν προς εκείνα τα χοντρά δλών των Άραβοκαϊδιών, έφαίνονταν σαν να κρατούσαν την λύσιν των Υπερτάτων Αίνιγμάτων...

Ο πυρετός που έτάχυνε την ανακνοή του, 'που

Εκείνες της ήμέρες ήταν λίγο, — όχι λυπημένη βέβαια, — αλλά, πως να σάς πω, λίγο στενοχωρημένη. Ο μικρός άφέντης, που κρατούσε τότε στον δεξιδόν πότε στον άριστερόν ώμόν της — γιατί έκουράζετο, — είχε παύση πειά να παίξη μαζί της το βράδυ μετά το δείπνον και να της λήη τα τόσα χαριτωμένα λογάκια με το ωραίον στοματάκι του, το όποϊον μακρύνά του να είναι ωραίον, φαίνεται στην μητέρα ότι είχε την ίδια ευωδιά, το ίδιο μεθυστικόν άρωμα — και ίσως καλλίτερον ακόμη — από εκείνα τα λουλούδια με τα σκληρά πρασινωπά φύλλα, που πουλούνε 'σας μεγαλοπόδες και φορούνε ή πλούσιες Άγγλίδες σχεδόν πάντα, τα φούλια...

Το πρόσωπόν του ήταν όλίγον γλωμόν και τα μάτια του σχεδόν κλεισμένα. Αλλά, αδιάφορον δεν είχε φόβον! μήπως και άλλοτε δεν είχαν άρρωστήση και χωρίς ό χακήμ (ιατρός) να τ' όη έγινε μόνον του καλά σ' όλίγο καιρό! Γιατί λοιπόν να εξώδευε από εκείνα τα παραδάκια, τα όποια ό καλός Προφήτης τούς είχε δώση, σ' αυτήν και 'στον άνδρα της; Άχ! αν εύρισκε τίποτε χρήματα, — όπως την περασμένην εβδομάδα 'στον δρόμον; Ά! αυτήν την φοράν δεν θα έκανε πειά τα ίδιον, δεν θα τ' έδινε στον άνδρα της, σ' αυτόν τον φιλάργυρον να τ' άκουσε τα πόδια του να πετούνε φωτιές, 'που κρατούσε τα μάτια σχεδόν κλειστά, άπεφάσις λοιπόν να τόν άφήση;

Χαρούμενη έπλησίαζε 'στο καλυβάκι της και χωρίς να τ' αισθανθή διόλου, περπατούσε τώρα γρηγορότερα, — σαν τα άλογα εκείνα, τα όποια, αφ' ου όλην την ήμέραν έσκοτώθηκαν 'στην δουλειά, έπιστρέφουν το βράδυ μόλις σέρνοντας, ότε δια μίας γίνονται άκράτητα πλησιάζοντας το άγούρι...

Ο άνδρας της την είχε 'δη από μακριά και άπληστος βγήκε να πάρη την «είσπραξη», που του έφερνε ή δούλα του.

— Άι, είπες, τείνοντας το χέρι με μιá φωνή βρηχιασμένη, που έπρόδιδε την ανυπομονησίαν και άπληστίαν. Δεν έπρόφθασεν όμως να ανοίξη το μαντήλι ή φελλάχα, για να του δώση τον λογαριασμόν, όταν σαν άστραπή, σαν ό Μερκιστοφελή, να έβγαине από τα κατάβαθα της γής, παρουσιάστηκε 'μπροστά τους ό ιατρός, ό όποϊος έπιστρέφιν από μια έπίσκεψι και έπρεπε να περάση από τον δρόμον εκείνον 'πάνου σ' ένα ύπρηξανο κατάμαυρο άλογο.

— Ο Χακήμ! άνέραξε και χωρίς συνείδησιν άφηκε να της πέσουν τα χρήματα από την έκπληξιν και χαράν τη, ό Χακήμ!

LYCEUM CLUB

Υπό τον τίτλον τουτον ήνοιξε τας πύλας του έν Παρισίοις (18, rue de la Bienfaisance) μέγαρον, έν τω όποίω πάσα γυνή συγγραφέας, καλλιτέχνης ή άπλώς φιλολογούσα θα δύναται να διέρχηται τας έλευθέρας ώρας της, επικοινωνούσα ούτω μετά μεγάλου αριθμού όμοφύλων της της αυτής τέχνης, του αυτού επαγγέλματος και των αυτών πνευματικών άσχολιών.

Γυναίκες συγγραφείς, άοιδοί, μουσουργοί, ζωγράφοι, γλύπτριαι, παιδαγωγοί, διδάσκαλοι καλούνται ως έταίροι.

Η γυναικεία αυτή λέσχη διατελούσα εις άμεσον σχέσιν προς την έν Λονδίνω και Βερολίνω τοιαύτην θ' άποτελέση το έκλεκτόν εκείνο έδαφος, όπερ θα αναδείξη εκ των μελών την όνομαστήν, την διαπρεπή. Έτησίαν συνδρομή ώρίσθη 50 φράγκα. Συνέστη δε και γραφείον (60, rue de Valenciennes, Paris: Miss Alys Hallard), όπερ θα έξυπηρετήση τας διεθνείς σχέσεις των μεμακρυσμένων απ' άλλήλων μελών όλων των χωρών.

Πλην της βιβλιοθήκης, των περιοδικών και του έντευκτηρίου των λογιών και καλλιτεχνιδών, το μέγαρον διαθέτει σειράν δωματίων, έν οίς θα δύνηται να φιλοξενη άνέντως τα προς έπίσκεψιν των Παρισίων μακρόθεν έρχόμενα μέλη του.

Ο διεθνής ούτος της γυναικείας Λέσχης χαρακτήρ αφ' ενός και αι τόν πυρήνα αυτής άποτελέσασαι προσωπικότητες αφ' έτέρου, — τοιαύται δε είναι, πλείστα μαρκησίαι, δούκισσαι και πριγκίπισσαι, — και υπέρ πάντα ταύτα το όνομα της διασημού συγγραφείας και φίλης της Έλλάδος κυρίας Juliette Allard, νομίζομεν ότι είναι άρκούντως ικανά να ένθαρρύνωσι και τας Έλληνίδας λογιάς ή καλλιτέχνιδας να επιδιώξωσι και να καλλιεργήσωσι τας μετά του σωματείου τούτου άναγκάσας δι' ήμας φιλολογικάς και καλλιτεχνικάς σχέσεις.

Μία τοιαύτη επικοινωνία θ' άνύψωνε πραγματι-

Θα έβλεπε λοιπόν αυτός ό ήμίθεος το μικρό της και θα του έδινε κανένα φάρμακο να γίνη άμέσως καλά! Άν της έζητούσε το μισό τάλληρο; Επί τέλους θα του τ' έδινει!..

— Λάκιν έλ ούλόεδ ντι μέρτο, (Άλλά το παιδί αυτό είναι νεκρό), είπεν ό χακήμ Άγγλος, αφ' ου παρετήρησε το μικρό.

— Μέρτο!.. είπε αυτή και δύο δάκρυα χονδρά, σαν μαργαριτάρια κυλισθησαν κάτω 'στην γή, δύο δάκρυα, τα όποια αν ό ήλιος εξάτιμιζε και ανήρχονταν σαν αναθυμιάσεις 'στα βασίλεια του άδη, ό Πλούτων θα άπεφάσιεν ίσως να στείλη την ψυχήν του μικρού της να κατοικήση πάλι 'στο πτώμα εκείνο, που κρατούσε 'στα χείρια της — τόσος ήταν ό πόνος, ή θέρμη, ή απογοήτευσις, ή μητρική άγάπη της άγρίας εκείνης φελλάχας, — έν φ' ό σύζυγος της μαζεύοντας από κατά γής τα χρήματα και μετρώντας αυτά με το 'μάτι, είπε — χωρίς καν να παρατηρήση το μικρόν εκείνο άψυχον πλάσμα, το σπλάγγον του, την σάρκα του, το αίμα του.

— Μαλέσι για 'μπίντ κούλου σέε Άλάλλαχ.

Κάϊρον 1908.

K. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

κώς την καθ' ήμας λογίαν και θ' άνέπτυσεν αυτήν πολύ πλατύτερον. Μετ' αυτής δε θα συνανυψούτο και ή παραπαίουσα και ήμιλιπόθυμος ήδη φιλολογία και καλλιτεχνία του φύλου της.

Μη άπατάμεσθι της συγχρόνου Έλληνίδος ό κάλαμος... ψηλαφητεί είσέτι βάνει.

Θα έλεγέ τις ότι μετά των άποσβεσθέντων όφθαλμών της Άλεξάνδρας Παπαδοπούλου έλεισθησαν δια παντός δι' ήμας αι πύλαι του άληθούς φιλολογικού πρωτείου.

Αί άπομείναςαι, ώσει φοβούμεναι μη διαταράξωμεν την θείαν Δόξαν, ήτις από του θανάτου εκείνης έν άπογνώσει έναγκαλισθησα τον επί του τάφου της Σταυρόν, θρηνηί την Έστιάδα της παρά τον Βόσπορον, άπέσχομεν πάσης άληθούς προόδου, εί και αι μεμονωμένοι προς τούτο εύγενείς προσάθεια δεν έλειψαν.

Ο βίος, ή θρησκεία, αι παραδόσεις, ή ιστορία μας, ό ουρανός μας, ή περιβάλλουσα ήμας γλυκειά φύσις και ή υπέρ πάντα ανθηρά Έλληνική ψυχή μας προσφεύστερον ήδύναντο να έξυπηρετήσωσι την άληθινήν έμπνευσιν, ήτις γεννά την ζωντανήν φιλολογίαν.

Άλλ' ύστεροόμεν έν τη έκδηλώσει, ένφ' είμεθα δυνάμεις έν τη συλλήψει της ιδέας. Ολιγορούμεν πάσαι προς την άληθή μας μόρφωσιν ή και εάν τείνωμεν προς ταύτην, άγνοούμεν την ευθείαν σπείδουσαι δε προς αυτό το έγγύς ήμϊν ύπάρχον τέρμα, βάνομεν δια πλავίων άτραπιών σαθρών, αίτινες ου μόνον μάς άποπλανώσιν, αλλά και τόν χρόνον και τας δυνάμεις μας, πνευματικάς και σωματικάς, κατατρίβουσι και εξάντλώσι. Και έξερχόμεθα του άγώνος φέρουσαι επί του στήθους το βαρύν των μικροφιλοτιμιών γέρας: την άπογοήτευσιν, ένφ' ή έθνική φιλολογία μας ουδέν έχει κερδίσει.

ΝΙΟΒΗ

*) Δείν, κόρη μου, ό Θεός είναι μεγάλος
Ευχαριστώ δημοσιεύομεν άνέκδοτον διήγημα του κ. Κ. Πετρίδου, συνεργάτου του «Monde moderne» και της Παρισίως «Femina» γνωστόν εκ των διαφόρων έν αυτοίς δημοσιευθείσων γαλλιστ προγραψών και μελετών της Άραβικής ζωής — της Άνατολικής περιών ευμενέστατα έξεφράσθη ό Pierre Loti.

Ἐξωτερικὴ πρόσοψις τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Παντανάσεως Μυστρᾶ.

Ἡ ΜΟΝὴ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ

Εἰς τὸν ὀνομαστὸν Βυζαντινὸν Μυστρᾶν, κείμενον ὀλίγα λεπτά τῆς ὄρας παρὰ τὸ σημερινὸν ὁμώνυμον χωρίον, κάτωθεν τοῦ ναοῦ ἤδη φραγμικοῦ Κάστρου, τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ Γουλιέλμος Βιλλ' Ἀρδουίν, ὑπάρχει δεκάς ναῶν, ἄλλων ἁγίων, ἄλλων ἐτοιμορρόπων, ἄλλων ἀσκεπῶν, οἱ ὅποιοι εἶνε λείψανα καὶ μαρτύρια ἁμέτρου θεοσεβείας τῶν Λεοποτῶν τοῦ Μυστρᾶ, ἀλλὰ καὶ θουμασιῶν ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων.

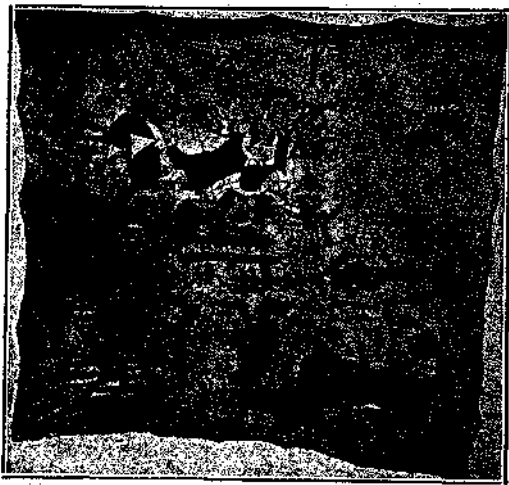
Μεταξὺ τούτων ἡ Μονὴ Παντανάσσης, ἰδρυθεῖσα τὸν ΙΓ' αἰῶνα ἀπὸ τοῦ πρωτοστράτου Ἰωάννου Φραγκοπούλου, ἔχει ἰδιάζουσαν σημασίαν διὰ τὴν πάγκalon αὐτῆς ἀρχιτεκτονικὴν καὶ ἰδίως τὸ ἀραιότατον κωδωνοστάσιον, τὸ ὁποῖον μᾶς παρέχει τὸν τέλειον τύπον τριλόβου παραθύρου ἀλλὰ θαυμαστὴ ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ παράλληλος πρὸς τὴν Β. πλευρὰν τοῦ ναοῦ οἰκία, ἡ πολυτροῦλος καὶ ἐλαφρότοξος.

Ἡ παραυθεμένη εἰκὼν παριστᾷ τὸν ἐξωτερικὸν διὰ

πορτῶν λίθων, ὁβεστωδῶν γραμμῶν καὶ ἐρυθρῶν πλίνθων διάκοσμον τοῦ ἅνω ἡμίσεος τῶν κορυφῶν τοῦ Ἀγίου Βήματος.

ΤΟ ΚΟΥΒΟΥΚΑΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΡΑΚΙΟΥ

Πλὴν τοῦ Μυστρᾶ καὶ τῆς Μονεμβασίας, οὗτοι ὑπάρχουν σύγκρα βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ καὶ τέχνης καὶ ἱστορίας προσκυνητῆ, τρίτον κέντρον οπουδῆς τῆς Βυζαντινῆς, ἀλλὰ καὶ φραγκικῆς ἐν μέρει ἐποχῆς εἶνε τὸ Γεράκι, ἡ ζωρὰ καὶ ἥραμος πρωτεύουσα τοῦ δήμου Γερωνθῶν τῆς Λακεδαιμόνος. Εἰς τὸ κάστρον τοῦ Γερακίου καὶ ἐπ' αὐτό, ὅπως καὶ ἐπὶ τὸ κάστρον τοῦ Μυστρᾶ, ὑπάρχουν ναοὶ καὶ οἰκοδομήματα ἐπὶ τῶν γραμμῶν καὶ τῶν λεπτομερειῶν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐιχαρμημένη ἡ φραγμὴ τῆς φραγκικῆς ἐπι-

Ἡ σημαία τοῦ Καπετᾶν Μπισμίνη.

δράσειος. Θύρα μὲ τῶσα εἰς δὲν ἀπολήγοντα κατὰ τὸ μέσον ἐκπύεται εἰκονιζόμενοι ἐπὶ χριστιανικῶν τοιχογραφιῶν ὡς ἅγιοι ἢ μάρτυρες τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς, ἐμβλήματα καὶ οἰκόσημα φραγκῶν Ἰπποτῶν παρὰ τῆς τοιχογραφίας ἢ ἐπὶ κουβουκλίων ἢ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ ἁγ. Γεωργίου, εἶνε τόσα λείψανα τῆς ἀρχοντίας τοῦ Γουὶ δὲ Νιβελέ.

Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Κάστρου ἂν τοῦ ἁγ. Γεωργίου ὑπάρχει μαρμαρίνον κουβούκλιον φέρων ἀριστέρᾳ μὲν ἡμισέληνον μετὰ ἀστέρος δεξιᾷ δὲ φραγκικὸν κωνάνθεμον, οἰκόσημον, ὡς εἰκάζομεν τοῦ βασιλέως δὲ Νιβελέ.

Ἡ ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΠΙΣΜΙΝΗ

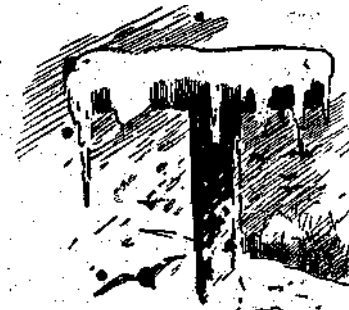
Σημαία μετὰ εἰκόνας ἁγίου ἐπ' αὐτῆς, ὡς ἐμβλήματος ἀρχηγοῦ κατὰ τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα δὲν εἶνε τι ἀσύνθετος. Πλὴν τοῦ ἐκ τῆς τέφρας ἀναγεννημένου φοίνικος, πλὴν τοῦ μαύρου σταυροῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀπεικονισθῶν ὁ ἅγιος Γεώργιος, ὡς πελεμιστῆς καὶ προστάτης τῶν πολεμιστῶν συχνότατα εἰκονίζετο ἐν αὐταῖς.

Ἡ παραυθεμένη εἰκὼν παριστᾷ τὴν σημαίαν τοῦ καπετᾶν Ἡλία Μπισμίνη, ἐνδὸς τῶν πολεμικῶν ἀνδρῶν τῆς Λακεδαιμόνος, οἱ ὅποιοι ἔχουσαν τὸ αἷμα τῶν ὑπέροπατριδῶν. Πλὴν τοῦ Ἀγίου καὶ τοῦ δράκοντος, εἰκονίζονται ἄνωθεν σταυρὸς μὲ τὸ ρητὸν ἀν τούτω Νίκα καὶ δεξιᾷ ὁ Θεάνθρωπος εὐλογῶν ὁλοῦσι τὸν ἁγῶνα.

Ἡ σημαία αὕτη εἶνε μεταξίνη, διὰ μετὰξῆς κεντημὴν ἐπιμελῆς, καλῶς σχεδιασμένη ἐν ταῖς λεπτομερειαῖς, καὶ ἀποτελοῦσα ἐν συνόλῳ ὄχι μόνον ἐθνικὸν, ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνικὸν κειμήλιον.

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1907

Ὁ λήξαν ἔτος δὲν παρουσιάζει βεβαίως ἐξαιρετικὴν φυσιογνωμίαν ὑπὸ φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπόκειται τῶν προηγουμένων ἔτων εἰς τὴν

ἐπὶ τὰ πρόσω ὄθησιν. Ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, μ' ὄλην τὴν κόπωσιν, ἤτις διαφαίνεται εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς κλάδους τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, παρετηρήθη κάποιος ὄργασμος παραγωγῆς, μίαν τάσιν πρὸς ἔρευναν καὶ δημιουργίαν.

Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀνθρώπων τῆς διανοητικῆς ἐργασίας ἂν δὲν ὑπῆρξαν πολυάριθμοι, εἶνε ὅμως λίαν αἰσθηταί. Διὰ τὰ περιορισθῆ τις εἰς τὰς κορυφάς, ἡ Ἰταλία ἀπώλεσε τὸν ἐθνικὸν ποιητὴν τῆς Καρδουῆτσι, ἡ Γαλλία τὸν γλυκύφθογον Σουλῦ-Προυδώμ. Ὁ διάσημος βιολιστῆς Ζωακείμ, ὁ μουσουργὸς Γκρηγῆ, ὁ ζωγράφος Σαρτρᾶν, ὁ ἀρχαιολόγος Φουρτβαγγκλερ, οἱ φυσικοχημικαὶ Βερτέλλο καὶ λόρδος Κλέβιν, οἱ ἐλληνισταὶ Κουζέν, Μπυρνῶφ, Βροσάρ εἶνε ὀνόματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ Ἀθανασία ἤνοιξε τὰς δέλτους τῆς κατὰ τὸ ἐκπνευσαν ἔτος.

★

Ἐν Ἑλλάδι ἡ πνευματικὴ παραγωγή, μεθ' ὅλας τὰς ἀντιξέους συνθήκας, μεθ' ὄλην τὴν ἀδιαφορίαν τῆς κοινωνίας πρὸς ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸ Καλὸν καὶ τὸ Ὄραϊον ἔχει εὐτυχῶς ἡ ἀναγράφη εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς τίτλους ἐργασίας, τιμώσης τοὺς ἐργάτας αὐτῆς.

Ἐν τῇ φιλολογίᾳ εὐτυχῶς παρετηρήθη ὑφεσις τις εἰς τὸ λυρικὸν ποιητικὸν παράληρημα. Ἐλάχιστοι ποιητικαὶ συλλογαὶ εἶδον τὸ φῶς ἰδιαίτερας μνείας δύνανται νὰ ἀξιωθῶσι τὸ ποιητικὸν περιδίκον «Ἠγησῶ», ὁ «Προσκυνητῆς» τοῦ Βουτυερίδου, ὁ «Δωδεκάλογος τοῦ Γόφρου» τοῦ Κ. Παλαμά, τὰ «Πρῶτα τραγούδια» τοῦ υἱοῦ Παλαμά, ἡ «Α-

γέννητη» τοῦ Δημητρακοπούλου καὶ ἡ «Παγὰ Λαλιόυσα» τοῦ Νιρβάνα. Ἀντιθέτως ἡ διηγηματογράφια ἔσχεν ἀφρονωτέραν παραγωγὴν. Αἱ «Νύχτες» τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, οἱ «Νεκροὶ τῆς Ζωῆς» τοῦ Παρορίτη, ἡ «Ἀλήθεια καὶ Ψέμμα» τοῦ Νιρβάνα, τὰ «Μακεδονικὰ διηγήματα» τοῦ Σπυριδωνίδου, τοῦ «Νησιῦ μου» τοῦ Κοσμῆ, «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιοῦ» τῆς Εἰρήνης Δενδρινοῦ, ἡ «Δόξα καὶ Ζωὴ» τοῦ Βαρλέντη, «Σὺν ζωὴ καὶ παραμῦθι» τοῦ Μιχαηλίδου, τὰ «Ἀνάγλυφα» τοῦ Καλογεροπούλου, ὁ γ' τόμος τῶν διηγημάτων τοῦ Ξενοπούλου, εἶνε βιβλία τὰ ὅποια προσθέτουσαν σελίδας εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας. Εἰς τὴν λογογραφικὴν κίνησιν συνέβαλον ὁ Παγαπέλης μετὰ τὰς «Ἀθηναϊκὰς ἡμέρας», ὁ Παλαμάς μετὰ τὸν β' τόμον τῶν «Γριμμῶν», ὁ Σουλιώτης μετὰ τὸ «Dimitridi», κλείουσι δὲ τὴν σειρὰν τῶν καλῶν βιβλίων ἡ «Ἐκκλησις» τοῦ Γιαννοπούλου καὶ τὸ «Βιβλίον τῆς Αὐτοκρατορίας» τοῦ Χρηστομάνου. Ὁ Ψυχάρης μᾶς ἐβουβάρισε μετὰ τὴν «Ἀρωστικὴ δούλα», δι' ἧς κωμικοποιεῖται ἡ ἐπιστημονικὴ γλῶσσα.

Ἐν τῇ σοβαρᾷ φιλολογίᾳ μόνον τὰ «Μεσαιωνικὰ καὶ Νεὰ Ἑλληνικὰ» τοῦ κ. Χατζηδάμι δύνανται τις νὰ ἀναφέρῃ. Πέντε νέα περιοδικὰ, ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις», ἡ «Ἑλλάς», ἡ «Ἑθνικὴ ψυχὴ», ἡ «Μελέτη» καὶ ἡ «Κυριακὴ» ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῇ ἤμιστᾳ βασιμῶ ἐλπίδι, ὅτι θὰ εὐρύνουν τὰς τόσον ὀλιγοστάς τάξεις τῶν νεοελλήνων ἀναγνωστῶν. Ἡμερολόγια ἐξ ὄλων τῶν μερῶν ἐξεσημεριώθησαν δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ὑπερέβησαν τὰ πενήκοντα.

Ἡ Ἰατρικὴ ἀπέκτησε δύο σοβαρὰ συγγράμματα: τὸν «Ἀσκληπιὸν καὶ Ἀσκληπιεῖα» τοῦ κ. Αραβαντινοῦ καὶ τὴν «Ἰγυεινὴν» τοῦ κ. Σάββα.

Νέους καθηγητὰς ἀπέκτησε τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ κ. κ. Α. Αραβαντινοῦ, Γουναράκη, ἐφημέριον δὲ ὡς τοιοῦτος καὶ ὁ κ. Σημαντήρας.

Ὁ θάνατος ἀπεστέρησε τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἐνδὸς ὑπερόχου ἐργάτου, πλῆξας τὸν Βερναρδάκη ἐνδὸς ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ 1907. Τὸ θέατρον ἔλασεν τὸν Ζώραν, ἡ ζωγραφικὴ τὸν Βολωνάκη καὶ ἡ κριτικὴ τὸν Κονεμένον. Εἰς τοὺς φιλολογικοὺς θανάτους δέον νὰ συγκαταλεχθῇ καὶ ὁ τοῦ Μαρασλή, διότι τὴν ἀπώλειάν του παρηκολούθησε καὶ ὁ θάνατος τῆς ὁμωνύμου βιβλιοθήκης. Κατὰ τὸ 1907

Κουβούκλιον τοῦ ἁγ. Γεωργίου τοῦ Γερακίου.

ελευτεροργησε και παλιν ο Παντελίδης διαγωνισμός, αλλ' ακάρπως.

Η αρχαιολογική κίνησης υπήρξε ζωηρά και κατά το 1907. Η Αρχαιολογική Έταιρία εξηκολούθησε τας εργασίας της εν Λυκοσούρα, εν Φιγαλεία, εν Χαϊρωμαίαι, εν Εύβοία, εν Τεγέα, εν Σοφισίω, εν Παγασσαίς, εν Μυστρά.

Αί ξένοι αρχ. σχολαί αναμίλλως ησχολήθησαν, πλείστοι δε ανακοινώσεις των εταιριών έγινοντο.

Η καλλιτέχνικη κίνησης ασθενική ή εκθίσεις του Ζακπριού συνεκέντρωσαν αρκετά έργα, αλλ' άτυχώς δεν άντεπροσωπείοντο όλοι οι κορυφαίοι καλλιτέχνη: ή δεσποινίς Λασκαρίδου και ο Μπακατσιάμπης διωργάνωσαν ίδιας εκθέσεις, δια πρώτην δε φόραν έγινεντο εν τω «Παρνασσώ» εκθίσεις εργασιτεχνών. Ο Μπασσανό εξέθηκεν εν ίδια εκθέσει ωραιότητας φωτογραφίας. Εκ των εν τω εξωπερικθ' εκθέσεων, εύμενως εκρίθη ή εν Καίρω εκθεσις των έργων της κ. Φλωρά, εν Βορδω δε άντεπροσωπείθησαν και οι Έλλ. καλλιτέχνη. Τους καλλιτεχνικούς κύκλους συν κίνησιν άρκούντως ή προκήρυξις του διαγωνισμού δια τον άνδριάντα Παλαιολόγου, απειλήσασα άπεργίαν των Έλλήνων γλυπτών.

Το Έλληνικόν Θέατρον δεν προσεπόρισεν έφετος δάφνας εις τους συγγραφείς. Ουδέν έργον αξίας φιλολογικης έπεφάνη τα πλείστα έγράφησαν χάριν... ποσοστών. Ο «Αρχιτέκτων Μάρθας», ο «Γυιός του Ίσκιου» και το «Εημερώνει» ξεχωρίζουν κάπως από τάλλα. Δια την ιστορίαν παραθέτω τους τίτλους: «Ναστραδίν Χότζας», «Κολοκοτρώνης εις θάνατον», «Κασσιανή», «Νέα Γυναίκα», «Παναθήναια», ο «Ανθρωπος της ήμέρας», «Χαμένη Εύτυχια», οι «Δοῦμες της Κρήτης», ή «Κυρά Βασιλική», «Χίμαιρα», και ως κορωνίς αι μαλλιαραί

«Άλυσίδες». Περισσότερον απ' όλ' αυτά συνεκίνησε το κοινόν της Κυβέλης ή άριζις, ήτις άνήχη εις περιωπήν κοινωνιολογικού ζητήματος. Είχομεν και μίαν απόπειραν ναυαγήσασαν ανακαινιστικού θεάτρου, υπό του κ. Οικονόμου. Το Βασιλικόν θέατρον νέα έργα έδωκε τον «Σαβρόν οίκον», τον «Βεζάδελφον» και το «Ταξείδιον αναφυγής».

Η μουσική κίνησης υπήρξε ζωηροτάτη. Τα δύο Όδεια, το πιλαιόν και το της κ. Λόττνερ, αναμίλλως εεργάσθησαν. Αι δοθείσαι συνυλίας άνείδειξαν αρκετά τάλαντα, εις τα όποια προσμειδά ρόδιον μέλλον. Η όρχήστρα του Όδείου Αθηνών απομένει ή μοναδική όρχήστρα τ ν' Αθηνών, τα δε όρατόρια του Όδείου Λόττνερ, εκτελεσθέντα με πολλήν επιμέλειαν σημειώνουν μίαν πρόδον σημαντικήν. Ο «Σύλλογος των διπλωματούχων» εεργάσθη με τας συγνάς συνυλίας του εις διάδοσιν του μουσικού αισθήματος, μεγάλως όμως εις την διαμόρφωσιν αυτού συνετέλεσαν οι εξ Αθηνών διελθόντες μουσικοί, όστινες μάς παρέσχον άληθείς μουσικάς απολαύσεις. Ο Σαμάρας με το νέον του μελόδραμα, ο Λαμπρινός, ή Έλπις Καλογεροπούλου, ο Δημακόπουλος, ή Μπουνά, αι άδελφαί Τσερνιτζκα, ή Σόργα, οι Φίτνερ, ο Γσάπαλος έδωκαν άλησμόνητα δείγματα μοναδικής εκτελέσεως. Η άριζις του κ. Ρέτιτιχ έζωογόνησε την όρχήστραν του Όδείου Αθηνών και μόνον το έλληνικόν μελόδραμα πάσχει πάντοτε από άτονίαν και... ασυμφωνίαν.

Ας εύχηθώμεν όπως το Νέον έτος φανή εύτυχέστερον δια τα Γράμματα και τας Τέχνας παρ ήμιν, ως ελπίζωμεν ότι θα ύποστηρηθούν πλείότερον, ίνα ο χρονογράφος προσεχούς μέλλοντος τονίση—άντι των συήθων Ίερειάδων μεμφμοιρίας—διθυράμβους πνευματικής άκμης.

ΔΑΦΝΙΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Εν Λιέγη ηνοιξε την 12ην Ιανουαρίου ή εκθεσις του Cercle des Beaux-Arts, εν ή εκθέτουσιν 24 καλλιτέχνη 68 εν όλω έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και αρχιτεκτονικής.

Τη πρωτοβουλία του Μ. Léon Souguenet εν Βοριναγε του Βελγίου εορτασθήσεται άναμνηστική δια τον γλύπτην Constantin Meunier εορτή. Ο κ. Jules Desbrière προτίθει όπως ταυτοχρόνως πανηγυρίσασιν προς τιμήν του γλύπτου και όλαι αι πόλεις του Βελγίου, δι' όν διήλθεν ούτος και εν αις εθεε τα θέματα των θαναμασών έργων του, δοπάνη δε του Βελγικού κράτους να χυθείν χάλκινα έκτυπα όλων των έργων του, άτινα διασπειρόμενα εις τας Βελγικάς πόλεις θα καταστήσασιν δημοφιλείς το τάλακτον και το όνομα του μεγάλου γλύπτου. Γενική εκθεσις των έργων του θα διοργανωθή πιθανώτατα εν Λιέγη.

Υπό τον τίτλον Mon amie intime εξδόθη εν Παρισίους έργον, φέρον ως συγγραφέα τον Daniel

Chastaing. Υπό το ψευδώνυμον αυτό κρύπτεται μία των γνωστοτέρων εις την Αθηναϊκήν κοινωνίαν άβρά και ξανθή Ατθίς κόρη συγγραφέως. Ο κριτικός Jules de Martheld το κρίνει ως βιβλίον σημαντικόν αναλύσεως πάθους, διερευνηθέντος επισταμίνως. Ένέχει κατι τι σικνότερον του Φερνέ.

Η Σύγκλητος του Παναπιστημίου άπεφάσισεν έδωκε εις την ετησίαν επετησίδα δημοσιεύη βιβλιογραφίαν πάντων των κατά τα διάστημα του έτους εκδομένων Έλλ. βιβλίων και διατριβών.

Υπό του κ. Κορτοπούλου εφιλολογήθησαν προσωπογραφίαι της κ. Καλβοκορέση και της δεσποινίδος Μωραϊτίνης.

Εν Βουδαπέστη απέθανε ο Ακαδημαϊκός και σοφός καθηγητής Ιερώνς Csarlas Benedek έταίρος της Χριστιανικής Αρχαιολ. Εταιρείας. Μετέφρασε Ούγγρική δια

της Ιερασίας της Χριστ. Αρχ. Εταιρείας, έχάτως δε και τας δύο περί Λαφνίου συγγραφάς του κ. Λαμπάκη.

Εις τον διαγωνισμόν δια την συγγραφήν βιβλίου περί του Καποδιστριας ως θεμελιωτοῦ της Δημ. Εκπαιδεύσεως εν Ελλάδι, επεβλήθησαν δύο χειρόγραφα. Έβραβεύθη το του κ. Βελέλη διαμένοντος εν Λονδίνω, δια του 500δράχμου άθλου ταχθέντος υπό του κ. Κορμαλιού.

Ο Άγγλος έλληνοτής John Mahaffy έκαμεν εις Βοσιώνην σειράν διαλέξεων, έχων ως θέμα «Τι έκαμεν ή άρχαία Έλλάς δια την σύγχρονον Ευρώπην».

Εν Αμβέρσῃ απεκαλύφθη μνημείον εγερθέν εις άνάμνησιν του Van Bercken, ένευρέτου της χαράξεως των άδαμάντων. Το μνημείον εινε έργον του Frans Joris.

Ο καλλιτεχνικός σύλλογος «L'Estampe» διοργάνωσε την δευτέραν ετησίαν έκθεσιν του εν τω «Συγχρόνω μουσειώ».

Νέα Πάπη εκλήθη ή Ιταλίς λυρική ύψίφωνος Τετραλίτη, κατόπι των θριάμβων της εν Αμερικῃ. Κρίνεται ως ή μεγάλη άοιδός του εικοστού αιώτος.

Απέθανεν εν Αμερικῃ ο καθηγητής της Έλλ. φιλολογίας εν τω Πανεπιστημίω Yal Θωμάς Σέυμορ εν ηλικία 60 ετών. Η φήμη του ως έλληνοτοῦ ήτο παγκόσμιος. Εξέδωκε πλείστα έργα, εν οίς «Ώδαις του Πινδάρου» και «Εισαγωγήν εις τον Όμηρον». Ητο πρόεδρος του Αμερικανικού Φιλολογικού σύλλογου και αντιπρόεδρος του εν Αμερικῃ Αρχαιολογικού Ίνστιτούτου.

Εις την Κοπεγχάγην απέθανε ο ποιητής Λοράμαν θεωρούμενος ως εις των μεγαλειτέρων συγγραφέων της Δανίας. Ο νεκρός έποποθετήθη εντός της μεγάλης αλθόσης του Κοστίετου της Κοπεγχάγης και άφου εψάλη ή άκόλουθη και έξεφωνήθησαν λόγοι, όμιλος νέων έψαλλε διάφορα ποιήματα του ίδιου ποιητοῦ, τη συνοδεία της μεγάλης μουσικής του δήμου. Μετα τοιτο ο νεκρός μετεφέρθη εις σπήλαιόν τι καλούμενον Σκάβ και το όποιον ο ποιητής εθεώρει ως πηγήν της εύτυχίας.

Η κυρία Μαριέλ Τιναίε βραβευθείσα έχάτως με το παράσημον της Λεγεώνας της Τιμής δια την φιλολογικήν της δράσιν άνοείται να δεχθῃ την κολακευτικήν αυτήν διάκμων.

Διακηρύσσει δι ποτέ δεν θα φέρη την προσωμοίχον ερονθάν τανταν διότι θεωρεί ως Ιεροσουλαν να κοσμη τα στήθη της με παράσημον, το όποιον ίδρωσεν ο Μέγας Ναυαλλίον προς επιβράβευσιν των γενναιότερων εν των στρατιωτών του.

Ο διάσημος Γερμανός σατυρικός ποιητής και γελοιογράφος Τυμπίλιος Μπάχ απέθανε πλήρης ήμερών και δόξης εν ηλικία 78 ετών.

Τα έμμετρα οντίσα του Μπάχ εινον μεταφρασθη εις όλας τας ευρωπαϊκάς γλώσσας και εις αυτήν την ρωσικήν. Ο Μπάχ υπήρξε ο άρχηγός της νεώτερης σχολής των Γερμανών γελοιογράφων. Τα πρώτα οντίσα του εδημοσιεύθησαν εις τα «Επίγραμμα φύλλα», ή δε φήμη του ως πρωιοτύπου εμπνεύσεως γελοιογράφου ήδρανώθη κυρίως δια της δημοσιεύσεως του εικονογραφημένου ποιήματος του ο «Χωρικός και ο Μυλωνάς».

N. ΡΟΖΑΝ

Εις των νεωτέρων ήθοποιών του Βασιλικού Θεάτρου, ο κ. Ν. Ροζάν, διεκρίθη εις τας έφστεινύς παραστάσεις, και ίδιῃ εις το «Ταξείδιον εις Ανατολήν», επιδειξας λεπτήν και έντεχνον έπιδόκιον.

Η «Ναῦς», το νέον έργον του Δ' Αννουίντζιο παρασταθῆν εις Ρώμην, εθριάμβευσεν. Ο Ιταλικός τύπος εξάιρει το έργον.

Ο Αγγελοφόρος γράφει: Τριετείς μελέτας και έρενάς εχειάσθη ο ποιητής δια να συμψηξη δια τα ιστορικά στοιχεία περίε του βενετικού θέματος και ώραματίσθη διανγίς το γενικόν πλαίσιον, ενός του όποιου ο λαός αυτός κινείται και πάλλεται εξ όργης, εκδικήσεως και ένθουσιασμού. Και εχρωμάτισε το όλον έργον του, ζητών την άρωγήν όλης της τέχνης, της ποιήσεως, της μουσικής, του χοροῦ, της σκηνοθεσίας και της ένδυμασίας, δια να αναδείξη θαναμασίως την αναπαράστασιν του περιβάλλοντος. Ο ποιητής δεν ηρμήνευσε τα αισθήματα των ήρώων του, έρίπων εν' αυτών το χρώμα της λαμπροχρόμου πεζίδος του: συνώφισε τους καλμούς του πλήθους εις μορφήν έναρμόσιον φωτός και ζωής...

Ο Ρομ. Λαός γράφει: «Ο Δ' Αννουίντζιο έχει υπ' όφιν τον τον Άνταϊον. Άποτυχών, ήγέρθη πλέον λαχρός. Και το έργον του εκπρόσωπεί την ύψηλοτέραν προσπάθειαν φαντασιώσεως, την όποιαν ήτο δυναί ν ποτέ να καταβάλῃ. Δεν εινε πλέον ο πλάνος ραφιδός, ο μεταπίλιον υπό ένός εις άλλο θέμα. Εινε ο πλάσιος άκραιόν όργανισμός, ο δεσπόζων αυτού δια της θελήσεως. Και ή τέχνη του εινε ή άκτινοβολία της τέχνης εις της Ιστορίας».

Εν Ρώμην ηνοιξεν εν τω μεγάρῳ Rospigliosi έκθεσις γυναικεία Ιματίων, κοσμημάτων κ.λ.π. φερόμενών

ἀπὸ γυναικῶν κατὰ τὰ τελευταῖα τριακόσια ἔτη. Διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης εἰκονίζεται ὁ οικιακὸς καὶ ὑπαιθριος βίος τῶν γυναικῶν.

Ἐτέρα γυναικίᾳ ἐκθεσις ἠρτίξεν ἐν Λονδίῳ νεωτερισμῶν τῶν κυριῶν, εἰς ἣν θὰ μετὰσχουσιν Γάλλοι, Αὐστριακοὶ καὶ Γερμανοὶ ἐκθέται. Ἡ ἐκθεσις θὰ ἔχη καὶ τὴν προτομὴν διὰ διακόσια νεάνιδες θὰ παραλαύουσιν καθ' ὁρισμένην ὥραν μίσην τοῦ πλήθους τῶν θεατῶν, φέρουσαι νεωτεριστικὰς ἑνδυμασίας, θὰ δοθῇ δὲ καὶ χορευτικὴ ἰσπερὶ καθ' ἣν αἱ εἰρημέναι δεσποινίδες θὰ χορεύουσιν φέρουσαι τὰς βαρυντικώτατας ἀμφιέσεις τοῦ χοροῦ τῶν μεγαλειτέρων ἐκθετῶν. Ἐἴτα θὰ ἐπακολουθήσονται ἑορταὶ θεατρικαί, ἵπποδρομιῶν, ἀγῶνες αὐτοκινήτων, ἵνα ἐκιδείχθῃσι αἱ καταλληλότεραι δι' ἀθλοῦν ἀμφιέσεις.

Ὁ κ. Νιερβάνος νέον ἔγραψε δράμα, τὴν «Πενταγώνισσάν». Ὁ συγγραφεὺς ἐνεπνεύσθη τὸ ἔργον ἐκ τοῦ γνησίου δημοτικοῦ ἔξαματος «Στὰ Σάλωνα σφάζουν ἀρνήν» κ.λ.κ. ἀλλ' ἀφίσταται τῶν λεπτομερειῶν. Ἡ ἐποχὴ καὶ ὁ τόπος εἶνε ἀπροοριζοῦνται.

Εἰς τὸ Β. θέατρον ἀνεβίβασθη ὁ «Πτωχοπρόδρομος», ἔμμετρος δραματικὴ κωμωδία τοῦ κ. Πολέμη, ἀναγομένη εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν. Ὁ ποιητὴς παρουσιάζει νέον Πτωχοπρόδρομον, εὐφρῶν καὶ κεκτόν, ἀνόμιον πρὸς τὸν κοινῶς παραδεδομένον αὐλοκόλακα καὶ κοιλιοδουλον Πτωχοπρόδρομον.

Τὴν 13 Μαρτίου ἀφιγνέεται εἰς Ἀθήνας ὁ Μονιέ-Σουλό, ὁ ἑνδοξὸς τραγουδὸς τῆς Γαλλικῆς κωμωδίας. Θὰ δώσῃ 5 παραστάσεις, ἐν αἷς καὶ τὸνα Οιδίποδα Τεγαννον ἐν τῷ Σταδίῳ.

Διὰ τὴν προτομὴν τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ πεσόντος κασιτᾶν Φούφα, οἱ ἐν Σιάτῳ Ἕλληνες ἀπέστειλαν 650 δολάρια.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Καὶ ἐφέτος ἡ «Ἀθηναϊκὴ μανδολινατά» ἔδωκε μετ' ἐπιτυχίας τὴν ἐτήσιαν συναυλίαν τῆς ἐν τῷ Β. θεάτρῳ. Οἱ πολυπληθεῖς θεαταί, προεταρχούσης τῆς Β. οἰκογενείας, ἤκουσαν μὲ πολλὴν προσοχὴν τὴν ὀρχήστραν, ἥτις ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Λάβδα, διηρμήνευσεν μετὰ λεπτότητος τὸ ἄσμα τοῦ Σολβέζ, ἕνα Νορβηγικὸν χορὸν τοῦ Grieg καὶ ἕνα τετραχορον οὐμασιῶν τοῦ Zichrer. Τῆς συναυλίας μετέσχον αἱ κ.κ. Μομφερράτου καὶ Φωκά, ἥτις ἔφαλλε μὲ πολλὴν τέχνην τὸ Grand air τῶν Οὐγενότων, ἔθελεν δὲ ἡ ἐμφάνισις δύο μικρῶν δεσποινίδων τῆς Μαρίας Βιλοσαμάκη, ἥτις ἀπήγγελε γαλλιστί ὠδὴν πρὸς τὴν παρισταμένην Παγκρητίσσαν Μαρίαν καὶ τῆς Ἀθηνᾶς Ζίφου, ἥτις ἐπὶ τετραχόδου ἐτέλεσε τὴν «Havanaisse» τοῦ Sarasate.

Μία ἑλλειψίς παρετήρηθη ἐν τούτοις, ἥτις μετὰ δυσφορίας ἐσχιολιάσθη. Εἰς τὸ πρόγραμμα τίποτε δὲν ἀνεγράφετο Ἑλληνικόν. Καὶ διὰ καὶ ἡ Μανδολινατά ἄλλοτε ἐπαίξει σύνθεσιν ἐμπνευσθεῖσαν ἐκ δημοτικοῦ ἔξαματος καὶ ἡ κ. Φωκά τραγοῦ δι' ὠραιότατα Ἑλλ. ἄσματα καὶ ἡ δ. Βιλοσαμάκη δὲν θὰ ἔχανε ἀπὸ τὴν πρῶτον τέχνην τῆς ἀν' ἀπήγγελλε καὶ κατ' Ἑλληνικόν.

ΜΑΡΙΑ Α. ΒΑΛΕΣΑΜΑΚΗ

Τὸ Ὁδείου Λόττνερ ἐν συνεσῆσει μετὰ τοῦ «Παρνασσού» ἤρξατο ἑβδομαδιαίων συναυλιῶν ἐπὶ εἰσόδῳ μιᾶς μόνον δραχμῆς.

Ἐν τῷ Ὁδείῳ Ἀθηνῶν ἐξετελέσθησαν οἱ ἑνδεκα χοροὶ τοῦ Βετόβεν οἵτινες ἐσχάτως ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐξεδόθησαν καὶ οἵτινες εἰς πλεῖστα ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης εἶνε ἀκόμη ἀγνωστοί.

ΑΘΗΝΑ ΖΙΦΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ὁ γρηαιότερος, ἀλλὰ καὶ μετριοφρονέστερος, ὁ ἀρχαιοπρεπὴς τὰ ἤθη καὶ τὴν μορφήν, ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων Δημήτριος Φίλιος ἀπέθανε τὴν 16 Ἰανουαρίου ἐν Ἀθήναις. Ἐφορος διωρίσθη τῷ 1883, ἔκτοτε δὲ διεκρίθη διὰ τὴν φιλοπονήν καὶ διὰ τὴν σοβαρὰν ἀρχαιολογικὴν του ἐργασίαν. Ἐξέτελεσε ἀνασκαφὰς εἰς τὴν Θεσσαλίαν, τὴν Λακωνίαν, τὴν Ἀττικὴν καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐπὶ δεκτικίαν εἰς Ἐλευσίνα, περὶ ἧς περισπούδαστον ἐξέδωκεν ἔργον. Ἀπὸ διετίας διετέλει ἔφορος τοῦ μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ εἰς τὴν «Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα» συνεργασία του διακρίνεται διὰ τὴν εὐσυνείδητον μελέτην.

Ὁ Φίλιος κατήγετο ἐξ Ἠπείρου, ἀπὸ 35 δ' ἐτῶν ἤρξατο δημοσιεύων πραγματείας ἀναφερομένης εἰς τὴν ἐπιγραφικὴν ἰδίωσιν καὶ εἰς ἔργα τέχνης. Ἀπέθανεν ἑβδομηκοντοῦτης, κατόπιν βραχυπέρας ἀσθενείας.

Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες γράφουσι ὅτι τὸ Μητροπολιτικὸν Καλλιτεχνικὸν Μουσεῖον τῆς Ν. Ἰόρκης ἐπλουτίσθη δι' 127 νέων ἑλληνικῶν καὶ ρωμαϊκῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων, τὰ ὅποια μόλις πρὸ ἑβδομάδος παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ μουσείου. Μεταξὺ αὐτῶν σπουδαιότερα θεωροῦνται ἐπτὰ μαρμάρια καὶ 27 χάλκινα ἀντικείμενα καὶ τεσσαράκοντα ἐπτὰ κύπελλα ἀνήκοντα εἰς τὴν κλασικὴν περίοδον τῆς τέχνης, τὴν ἀμέσως προηγηθεῖσαν τοῦ Παρθωνῶνος μέχρι τῆς καλλιτέρας ἐποχῆς τῆς τέχνης τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑπάρχει θαυμασιὸν μαρμάρινον ἀνάγλυφον «Νεανίου Ἰππέως», τὸ ὅποιον ὁ διευθυντὴς τοῦ Μουσείου θεωρεῖ ὡς πολυτιμὸν ἀπόκρημα τῶν θησαυρῶν τοῦ κλασικοῦ τμήματος. Τὸ καλλιτέχνημα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκει εἰς τὸ δεύτερον ἡμισὺ τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Ὁ ἵππεὺς παρίσταται ἠνιοχῶν τὸν κέλητά του ἑτοιμὸν νὰ σταματήσῃ. Ὁ νεανίας εἶνε ἐντελῶς γυμνός, πλήν βραχείας χλαμίδος ἐρριμένης ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἐπίσης σπουδαῖον εἶνε καὶ μέρος γυναικείου ἀγάλματος φυσικοῦ μεγέθους τοῦ ἴσου αἰῶνος. Ἐκ τῶν χάλκινων πολυτιμὸν ὡσαύτως ἀπόκρημα θεωρεῖται Ἕλλην δισκολόλος περιόδου προγενεστέρης τῆς τοῦ Φειδίου. Πῶς ὅμως καὶ πόθεν ἀπεκτήθησαν τὰ καλλιτεχνήματα ταῦτα δὲν μᾶς πληροφοροῦν αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες.

Ἡ κόμισσα Λουίζα Ριανκούρ ἀγοράσασα τὴν σπουδαιότεραν συλλογὴν τῶν Βυζαντινῶν νομισμάτων, ἣν κατέχεν ὁ ἀποθανὼν πρόξενος τῆς Ρωσίας ἐν Ἀνατολῇ Ἐργιάνσκη, ἐδωρήσατο ταύτην εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Νομισματικὸν Μουσεῖον. Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ ἀντιπροσωπεύονται ἑκατὶ εἰκόνες τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκράτορων, ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κων/πόλεως καὶ τῶν βασιλέων τῆς Νικαίας, Θεσσαλονίκης καὶ Τραπεζοῦντος. Οὗτοι διακρίνονται αἱ εἰκόνες τῶν Κωνσταντίνου Α' τοῦ Μεγάλου, Κωνσταντίνου Β', Ἰουλιανοῦ Β' τοῦ ἀποστάτου, Ἐλένης, Ἰωδίου, Οὐάλη, Θεοδοσίου Α' τοῦ Μεγάλου, Ἀρκαδίου, Θεοδοσίου Β' τοῦ νεωτέρου, Μαρμιανῶ, Λέοντος Α', Ζήνωνος, Βασιλίσκου, Βασιλίσκου καὶ Μάρκου, Αναστασίου Α', Ἰουστινίου Α', Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἀθαλακίρου, Ἰουστίνου Β', Τιβερίου Β', Μαυρικίου, Φωκά καὶ Λεοντίας, Ἡρακλείου Α', Ἡρακλείου Α' μετὰ τῶν υἱῶν Ἡρακλείου Κωνσταντίνου, Ἡρακλεωνῶ, Κωνσταντίνου Β' καὶ Κωνσταντίνου Β' τοῦ πωγωνάτου, Ἡρακλείου καὶ Τιβερίου, Ἰουστινιανοῦ Β' τοῦ ρινόκητου, Ἰουστινιανοῦ Β' καὶ Τιβερίου Δ', Τιβερίου Ε' τοῦ

Ἀφιμάρου, Φιλιππικοῦ Βυζαντινοῦ, Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου, Κωνσταντίνου Ε' τοῦ Κοπρωνώμου καὶ Λέοντος Δ' τοῦ Χατζάρου, Κωνσταντίνου ΣΤ', Εὐφρόνης τῆς Ἀθηναίας, Νικηφόρου Α' τοῦ Λογοθέτου καὶ Σταυρακίου κ.λ. κ.λ.κ. Οὐμασίας τέχνης εἶνε κυρίως χρυσοῦν νομισμα, ἐφ' οὗ ἀναπαρίσταται ἡ Παναγία στέφουσα τὸν Νικηφόρον Φωκά. Ἐτερον σπανιότατον τῆς Πουλαγγρίας, τῆς Σολίδος, τῶν Σελλουκιδῶν, φέροντα τὸν Χριστὸν μετ' Ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς. Ἡ συλλογὴ περιέχει ἐν ὅλῳ 192 χρυσαῖα νομίσματα, 74 ἀργυρᾶ καὶ 264 χαλκᾶ. Τὰ 4/5 τῶν νομισμάτων τούτων δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν ἄλλως τε πλουσιωτάτην σειράν τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Μουσείου.

Εἰς τὴν Γερμανικὴν Ἀρχ. σχολὴν ὠμίλησεν ὁ κ. Σπ. Λάμπρος γερμανιστί περὶ τῶν προσωπογραφῶν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ Η' πατρὸς τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντίνου.

Ἡ ἀτεχνία τῶν Βυζαντινῶν νομισμάτων δὲν ἐπιτρέπει νὰ συμπεράνωμεν μεγάλα πράγματα περὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν Ἑλλήνων αὐτοκράτορων. Ἄλλ' εἰς τὰ χειρόγραφα καὶ ἄλλα κοσμητήματα ἐξ ἑλεφαντοστοῦ, θυρώματα, τοιχογραφίας κ.λ. ἐτι δὲ καὶ μετάλλια ἔχομεν περισσοτέραν πίστιν περὶ τῶν φυσιογνωμιῶν.

Τὸ εὐτύχημα διὰ τὴν εἰκόνα Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου εἶνε ὅτι οὗτος μετέβη εἰς Ἰταλίαν ὑποκύπτων εἰς τὴν τότε Παντοκράτοριαν τοῦ Πάπα καὶ θυσιάζων τὴν ἐθνικὴν του φιλαυτίαν πρὸς ἀνώψωσιν τοῦ καταρρέοντος κράτους. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐξωγραφήθη ὑπὸ μεγάλων τότε ζωγράφων, ἐγένετο δὲ καὶ ἀναμνηστικὸν μετάλλιον ὑπὸ τοῦ Πιζάνου μετ' Ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς, εἰς τὸ ὅποιον ἄριστα ἀποδίδεται ὁ ταπεινὸς βασιλεὺς μετὰ τὸν περιέργον καὶ πρωτοφανῆ ὄζυν του πύλου. Ἄλλ' ἐτι μεγαλοπρεπέτερον ἐξωγραφήθη ὑπὸ τοῦ Μπενότσο Γκοτζίολι εἰς τεραστίαν τοιχογραφίαν τῆς ἐκκλησίας Καζίμου Μέδεται· παρίσταται ἐπιπρὸς ἐν λαμπρᾷ στολῇ μετὰ τῶν σωματοφυλάκων φορῶν στέμμιον κεκοσμημένον διὰ πτερῶν. Ἡ ὠραία αὕτη τοιχογραφία ἐγειρούσα βαθεῖαν συγκίνησιν εἰς τὸν Ἕλληνα ἰδίως ἐπισκέπτην τῆς Φλωρεντίας, δὲν ἔμεινε δυστυχῶς ἀλώθης, διότι ἐκ διωρθώσεων τῆς ἐκκλησίας ἔπαθε κατὰ πολὺ, ὡς καὶ ἐκ συμπληρώσεων μετγενεστέρων τεχνιτῶν.

Ἐτόνισε εἴτα ὁ κ. Λάμπρος τὴν ἐθνικὴν σημασίαν τῆς συναγωγῆς εἰς Σώμα ὄλων τῶν προσωπογραφῶν τῶν Ἑλλήνων αὐτοκράτορων. Τὸ ἔργον ὅμως τοῦτο ἀπαιτεῖ δαπάνην 100,000 δραχμῶν.

Μετὰ τὸν κ. Λάμπρον ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς κ. Γ. Κάρω, ἀπέδειξεν ὅτι οἱ γιγάντιοι θολωτοὶ τάφοι τοῦ Ἀτρέως καὶ Μινύου ἐν Μυκόναις καὶ Ὀρχομενῶ εἶνε ἀριστουργήματα τέχνης καὶ μηχανικῆς, κατασκευασθῆσαν δὲ ὑπὸ Κρητῶν ἀρχιτεκτόνων.

Ἀπέδειξεν ἐπίσης ὅτι ἀρχὴν οἱ τάφοι οὗτοι ἔχουσι τὰς παμπάλαιας καλύβας ἐκ χόρτων, ὅποιαι καὶ σήμερον οἱ ποιμένες ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως ἐν Θεσσαλίᾳ κατασκευάζουσι προσωρι-ῆς χρήσεως.

Ὅμοιος ἐν Κρήτῃ ἐκ τοιούτων κλυθῶν ἐκ χόρτων προῆλθον οἱ λίθινοι θόλοι ὡς κατοικίαι καὶ κατόπιν ὡς μεγαλοπρεπεῖς τάφοι.

Ἡ Φιλοσοφικὴ σχολὴ προέβη εἰς προκήρυξιν διαγωνισμοῦ πρὸς ἀπλήρωσιν τριῶν κενῶν θέσεων ἐπιμηλητῶν τῶν ἀρχαιοτήτων Ὀλυμπίας, Σπάρτης καὶ Μεσσηνίας.

Ὁ πρίγκηψ τοῦ Μοναχό, προσκλήθεις ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ ἵνα κάμῃ ἐν Ρώμῃ

διάλεξιν περί εικονογραφίας, ηπειλήθη από τον Πάπαν ότι θα διακοπούν αι προς αυτόν σχέσεις του Βατικανού.

Είς τας εν Ρώμη γενομένας εργασίας προς θεμελίωσιν του νέου βουλευτηρίου εις τὸ Μοντεσιτόριον, ανευρέθησαν αρχαίαι ρωμαϊκαί στοαί και ἴχνη του τάφου των Αντωνίων.

Ἡ ανασκαφή τῆς θεθαμμένης πόλεως τῆς Ἡρακλείας ἀρχεται ὑπὸ τῆς Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως.

Οὗτως ἡ γενομένη ὑπὸ του καθηγητοῦ του Πανεπιστημίου Καϊμπριτζ Waldstein πρῶτασις ἔσως αι ανασκαφαί ἐπιβλέπωνται ὑπὸ διεθνούς επιτροπῆς, ἀπορρίπτεται.

Οἱ καλλιτεχνικοὶ θησαυροὶ οἵτινες θέλουσιν ἀποκαλυφθῆ ἔν Ἡρακλείᾳ προσδοκᾶται ὅτι θέλουσιν ἀποδειχθῆ πολὺ πλουσιώτεροι των ἤδη ανακαλυφθέντων ἐν Πομπηΐᾳ ἔνθα ἀνεκαλύφθησαν Ρωμαϊκαί οἰκίαι, αἵτινες περιεῖχον χειρόγραφα και ἀποσπάσματα Ρωμαϊκῶν ἐφημερίδων και τοιχογραφίας, και ἄλλα περίεργα λείψανα του πρὸ 1800 ἐτῶν ἀνθρωπίνου βίου.

Ἡ Ἀγγλικὴ ἀρχαιολογικὴ σχολὴ θέλει ἐνεργῆσαι τὸν Μάρτιον ανασκαφὰς εις τὰ Ζελέρια παρὰ τὸν Ἄλμυρον πρὸς ἀνεύρεσιν του περιφήμου ναοῦ τῆς Ἰωνίας Ἀθηνᾶς.

Ἐκ γενομένης ἐπισκέψεως εις τὸν Ὀρχομενὸν ἀρχαιολόγων ἐκρίθη ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ ἀποκατάστασις του θαλάμου του θησαυροῦ των Μινυῶν. Ὁ κ. Δαίρπελδ ἐν μονογραφίᾳ, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκε πρὸ τίνος, ἐβεβαίωσεν ὅτι οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον τεμάχιον λείπει ἐκ τῆς στέγης· διότι πλὴν των κτακτικῶν ἐπιτόπου, ὑπάρχουσι και ἄλλα τεμάχια εὐρισκόμενα νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Χαϊρωνείας. Αἱ γενομένα μελέται ἀνεκινώθησαν εις τὴν ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρείαν, ἥτις ἐπὶ τῆ βῆσις αὐτῶν σκοπεῖ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς στέγης εις τὴν ἀρχαίαν θέσιν αὐτῆς. Αἱ δαπάναι ὑπελογίσθησαν εις 40 000 δραχμῶν.

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 25τίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἡ Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν παρέβηκεν γέφυρα, κατὰ τὸ ὅποιον θερμόταται ἐλέχθησαν προπέσεις. Ὁ κ. Δαίρπελδ ἐξήρε τὰς ανασκαφὰς τῆς σχολῆς ὧν σπουδαιότεραι ἦ ἐν Ἡραίῳ τῆς Ἀργολίδος και ἰδίᾳ ἐν Κορινθίᾳ, ἥτις θεωρεῖται μία των μεγίστων ἐν Ἑλλάδι, ἐφάμιλλος των Δελφῶν, τῆς Ὀλυμπίας και τῆς Δήλου.

Ἐν συνεδρίῳ τῆς Ἀγγλικῆς, ἀρχ. σχολῆς ὁ κ. Wace ἐξέθηκε τὰ κατὰ τὰς διενεργηθείσας ὑπ' αὐτοῦ και του κ. Dross ανασκαφὰς ἐν θέσει Θεοτόκου τῆς Θεσσαλίας, ἔνθα ἀνεκαλύφθησαν λείψανα μεγάλης χριστιανικῆς βυζαντινῆς, μετὰ ψηφιδωτοῦ ναοῦ ἀνήκοντα εις τὸν Β' ἢ ΣΤ' αἰῶνα. Ἐπίσης ὠμίλησαν ὁ κ. Woodward περὶ σπουδαιότητος ἐπιγραφῆς του Δαμῶντος, εὐρεθείσης κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς Σπαρτιατικῆς ἀκροπόλεως ανασκαφῆν τῆς Χαλκιοῦκου Ἀθηνᾶς. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη εἶνε ἡ σπουδαιότητα των ἀρχαϊκῶν Λακωνικῶν ἐπιγραφῶν.

Ὁ γνωστὸς Αἰγυπτιολόγος Ναβιγ ἀνεκάλυψε ὅτι ὁ περίφημος Ραμσή ὁ Β' ὁ ἀληθὴς τῆς Αἰγύπτου μέγας Ἀλεξανδρὸς, δὲν ὑπῆρξεν ἢ εις ἀπατεῶν.

Μέχρι τοῦδε ἡ ἀνδρυσίς του μεγάλου ναοῦ, ὅστις ἔφερε τὸ ὄνομα Ραμσεῖον μετὰ του περιφήμου των

εἰκοσι μέτρων ἀγάλματος, ἀνεφέρτετο ὡς ἔργον του Ραμσή. Ὁ καθηγητὴς Ναβιγ διατείνεται ὅτι τὸ Ραμσεῖον ἀνιδρῦθη χίλια περίπου ἔτη πρὸ τῆς γεννήσεως του Ραμσή. Πῶς ἐξηγοῦνται λοιπὸν αἱ ἐπιγραφαὶ ἐκεῖναι, αἵτινες εὐρίσκονται ἐν τῷ ναῷ και ἐπὶ του ἀγάλματος, ἀναφέρουσαι τὸ ὄνομα του Ραμσή; Ἀπλουστάτον. Ὁ τολμηρὸς μονάρχης ἀπέσβεσε τὰς ὑπαρχούσας ἐπιγραφὰς και ἀντ' αὐτῶν ἐχάραξεν ἰδίᾳ ὅπως ἀπολαύση τὴν μετὰ θάνατον δόξαν τῆς ὑστεροφημίας.

Ἐν τῇ Γερμανικῇ ἀρχ. σχολῇ ὠμίλησαν οἱ κ.κ. Φριλάνδερ και Δαίρπελδ περὶ των ἐν Λευκάδι—Ἰθάκῃ ανασκαφῶν.

Ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ σχολῇ ὠμίλησεν ὁ κ. Χίλλ περὶ των κατὰ τὸ 1907 ανασκαφῶν τῆς Κορίνθου και ὁ κ. Κάστευ περὶ τῆς μετώπης του Ἐρχεθίου.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ὑποστηρίξεως του ναοῦ του Δαφνίου ἐπερατώθησαν. Ὁ ἐτοιμόροπος Ν. τοῖχος του ναοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τόσα ἔως τώρα ἔτη, ἐπροκάλει ἀνησυχίας και γνώμας διαφόρους, ἐστερωθῆ ἀσφαλίστατα διὰ σιδηρῶν ὀρθοστατῶν, οἱ ὁποῖοι συνεσφίγηθησαν με συνδέτους σιδηροῦς πρὸς τὰ ἀκλόνητα βῆθρα του τρούλλου.

Ὁ διευθὼν τὰς ἐργασίας τῆς ὑποστηρίξεως και συντηρήσεως των μεσαιωνικῶν μνημείων κ. Ἀδ. Ἀδαμαντίου, μετέβη εις Πάρον και Σίκινον.

Και εις τὰς δύο ταύτας νήσους ὑπάρχουσι ἄξια μεγάλου ἐνδιαφέροντος βυζαντινὰ μνημεῖα. Εἰς τὴν Πάρον ἐν τῷ παλαιότατῳ ναῷ τῆς Ἐκατονταπυλιανῆς σώζεται θαυμάσιον κιβώριον τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Τὸ κιβώριον τοῦτο ἐκ μνημῆρου ἐξεργασμένον κινδυνεύει νὰ πέσῃ ἔνεκα καθιζήσεως του εδάφους ἔχει κλίνει ἐπικινδύνως. Ὁ κ. Ἀδαμαντίου, θὰ ὑποβάλλῃ ἔχθεσιν περὶ του τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον δύναται νὰ διασωθῇ χωρὶς νὰ διατρέξῃ τὸν παραμικρὸν κίνδυνον ἀλλοιώσεως τῆς ἀρχαϊκῆς μορφῆς.

Εἰς Σίκινον διασώζεται τὸ μάλιστα ἐνδιαφέρον μνημεῖον. Παλαιὸς δωρικὸς ναὸς του Πυθίου Ἀπόλλωνος, ἔχει μεταβληθῆ εις βυζαντινὴν ἐκκλησίαν. Ὁ ναὸς ἔχει ἀνάγκη ὑποστηρίξεως.

Νέα εὐρήματα ἔφερον και ανασκαφαὶ τῆς Καλλιθέας. Εὐρέθησαν ἐντὸς τάφου τρεῖς πλάκες ἐκ μαρμάρου ἐνεπιγραφοί. Ἡ πρώτη πλάξ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν

ΕΥΣΕΝΟ ΕΙΜΗ ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΣ Ἐτέρα : Κατινάτου Ἡρακλειῶτον θυγάτηρ, και ἡ τελευταία ἡ ὀρίζουσα τὸ ὄριον του Νεκροταφείου Ὄρος μνήματος... Τριάνοντα παράδουσι εἰκοσι πέντε.

Ἐπάρχει ἐλπίς σὺν τῷ χρόνῳ αἱ ανασκαφαὶ αὐταὶ ἐκτελούμεναι δαπάναις ἰδιωτῶν, νὰ ἀποδώτωσι και ἕτερα εὐρήματα ἄξια.

Ἐκ Λονδίνου πρὸς τὰς γερμανικὰς ἐφημερίδας ἀγγέλλεται ὅτι τὰ ἐν τῷ ἐκεῖ μουσεῖῳ φυλαττόμενα ἀνάγλυφα, τὰ ἀφαιρέθηνα ὑπὸ του Ἐλγίνου ἐκ τῆς μετώπης του Παρθενῶνος, ἤρχισαν ν' ἀποτριβῶνται και ν' ἀποσυντίθενται ἐκ του ἀνθρακικοῦ ὀξέος, του ἀναδιδομένου ἐκ των θερμαστῶν τῆς αἰθούσης. Θὰ ληρθῶσι μέτρα πρὸς διάσωσιν των κειμηλίων τουτων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης.

Παρὰ τὸ Παρθένιον τῆς Ἀρκαδίας ανευρέθη κεφαλὴ γυναικὸς και ἄγαλμα μικρὸν ἀκέφαλον. Παριστᾶ μικρὸν παιδίον πιθανῶς τὸν Τηλεφον, ὀκλαδὸν καθήμενον και θηλάζοντα.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κ. Χρηστομάκου. Τὸ βιβλίον τῆς Αὐτοκρατορίας Ἐλιούδερ. Σελ. 298.

Ἡ ποιητικὴ ἢ μεγαλόκαρδος Αὐτοκρατορία τῆς βασιλῆος ἢ βασιλῆος φιλοσοφικὸς ἠρωτισμὸς, ἔδωκε τὸν ἀντάξιον ψάλλον τῆς, ὅστις μετὰ τὸν ἀδικον θάνατον ἐκείνης περιέλασεν εἰς σελίδας ἐξῆς θελκτικῆς τῆν ἐπέροχον φαινομενίαν τῆς. Ὁ συγγραφεὺς, ἐλαβὴς λατρεῖς του ψυχοῦ τῆς κάλλους, ἐρωτοτύπησεν εἰς τὰς ἀναμνήσεις του ἡμέρας ἀληθινῶν, ἐκείνοια χαριτωμένα περιγραφαὶ περικαλλεῖ του ποιητικοῦ περιβαλλόντος, ἀλλὰ και περὶ τῶν λογιμῶν ἐσκατῆς ἀποθέσεως. Ἀνεχθῆς τὸ γλωσσικὸν περιβλήμα εἶνε ἐλλειμμένον ἐν τῷ χυτῶν των μαλλιαρῶν και τοῖτο δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀδίκημα διὰ τὸ ἐγνωσμένης φιλοκαλλίας συγγραφεὺς διέπραξεν εἰς ἐν τόσῳ λεπτόν, τόσῳ σαβαρόν, τόσῳ καλλιτεχνικὸν ἔργον.

Α. Συγγρού Ἀπομνημονεύματα. Τόμος Α' Σελ. 357.

Παράδειγμα ἔργου ἐπὶ ὅτι ὁ ἐθνικὸς ἄσπυρ, ὁ καταγλιώσας τὸ ἔθνος με τὰς ἀνταρτικῆς θύρας του, ὁ Συγγρός, ἀπέθανε και ἴσθ' οὐ ἐμφανίζεται πάλιν ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔων, λαλῶν, ἀρηγοῦμενός με τὴν χαρακτηριστικὴν στοιμύλλαν του και ἀρχίζοντα τὰ του βίου του, ὅστις εἶνε πῆς περιεργότατον ἀνεκδότων. Ἡ ἐρίτιμος γῆρα προσφέρει διὰ τῆς δημοσιεύσεως των χειρογράφων του ἀειμνήτου συγγροῦ τῆς ἀνάγνωσται διττὸς ὄφελιμον. Καὶ διὰ τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν και διότι ὁ βίος του Συγγροῦ εἶνε διδακτικώτατον παράδειγμα εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν θέλησιν, νὰ νικῶσιν ἐν τῇ βιωτικῇ πάλῃ και προαχθῶσιν.

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον ἐπὶ Ι. Βοστού. Συνεχίζων και ἐφέτος τὴν πρακτικὴν ἔκδοσιν του Ἡμερολογίου του ὁ κ. Βοστός, νῦν κυβῆσεν κατήκοιο παιδικὸν και ἐπαιθετῶν γνώσεων, με ἀπείρους πληροφορίας, ἔνθα εἰκονογραφημένα κ. λ.π.

Ν. Κυριακίση Οἰδίπου Τυραννός. Εἰς φιλόκαλον και κομψὸν τομίδιον ἐξέδωκε μεταφράσιν ἐμμετρον του Σοφοκλείου ἀριστοταγήματος ὁ διδάκτωρ τῆς φιλολογίας και ἀρχαιολογίας κ. Κυριακίση. Ἡ ἀπόδοσις του κειμένου και ἰδίᾳ των χορῶν εἶνε πολὺ ἐπιτυχῆς, ἡ ἄλλα σφαλῆ αἱ ἐν γίνου ἢ μεταφρασεὶς ἀσμενῆ τῆν διὰ τὴν ἀκρίβειαν, ἥς ἔχει πῆσαν ὁ μεταφραστής, ὡς πρωταγωνιστῆς ἄλλοτε τῆς Ἐταιρείας των Ἀρχαίων Δραμάτων.

Νηυτικά. Νέον μνημειὸν φιλολογικὸν περιοδικὸν ἐξέδωκε ἐν Ἡραίῳ ὑπὸ τῆς κ. Κλέρας Σαλέργη, με ἕλην ἐκλεκτῆ. Σελ. 8.

Ἡμερολόγιον «Φιλοκάλεν II» ἐδόθη, 1908. Χρησιμώτατον διὰ τὰς κυρίας, με πλεῖστας ὀδηγίας, συμβουλὰς κ. λ.π.

Παύλαρα. Ἐπὶ των ἀδελφῶν Πωλιντῆ ἤθετο ἐκδοθῆναι ἀνεκατενήμερος εἰκονογραφημένη ἐπιθεώρησις, ἀνευ κειμένων, τὰ α' τεύχος περιεχει εἰκόνας ἐπὶ καιροῦ. Τιμὴ 80 λεπτά. Σεισοῦρη 15 φρ.

Ἐπὶ των τίτλων Madonna Verona ἠθετο ἐκδοθῆναι ἐν Βεροῦν τῆς Ἱταλίας περιοδικὸν τριμηνιαῖον, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν του διεθνῶν του μουσειολογίας Βεροῦνας κ. Gerola. Δημοσιεύει ἱστορικὰ ἔνθα και καλλι-

τεχνικὰς μελέτας, σχετικὰς πρὸς τὴν ἐν τῷ Μουσείῳ συλλογὰς.

Περὶ θωπυρίας τῆς Πατρίδος, ἐπὶ Α. Σαβλιανοπούλου. Ἐθνικὴ και πολιτικὴ ἐπιδημιολογία τῆς ἐνεσώσεως καταστάσεως, ὁποῖον ἔχουσα τὴν ἐκτίρησιν πρὸς ἐπιτήρησιν πατριωτικῆς ἰδέας του Ἑλλήνος πολίτου.

Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον Κ. Σαβίου. Εἶνε ἡ εἰκοστὴ τριτὴ ἐμφάνισις του Ἡμερολογίου του κ. Κων. Σαβίου. Κατέστη οὐνεποσος ἀπικρατῆτος, πλεον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν, συνηνετῶν τὰ ἑσπαιόερα λογογραφηματα, τὰς εὐφροσυνὰς σαύρας, εἰκόνας πολλὰς και καλλιτεχνικὰς.

Διηγήματα Γρ. Σερποπούλου. Σειρὰ Τριττῆ. Καὶ ἡ αἰοῦ αὕτη, ὁμοίᾳ πρὸς τὰς προσηγνείας, δίδει μίαν ἐξαιρετικὴν θέσιν ἐν τῷ ἠθογραφικῷ διηγήματι εἰς τὸν κ. Σερποπούλου.

Σταθμιακὸν Ἡμερολόγιον. Ἐπὶ Μ. Θεοδοροπούλου. Τὸ μακροβιότερον ἐπαρχιακὸν Ἡμερολόγιον Ἡ δὴ του λαοῦ ἐπιμελεμένη, ἐκδιεφερούσα ἐκλεκτῆ, ἀναγενομένη εἰς τὴν ἱστορίαν, τὰ ἥδη και τὴν σύγχρονον κίθησιν τῆς Λακείδαμονος.

Μεσσηνιακὴ Ἐπετηρὶς 1908. Ἐπὶ Στῆ. Κων. Κων. δημοσιογράφου. Σελ. 226. Ἐν Ἀθήναις. Του ἄμεσηνιακοῦ Ἡμερολογίου, διὰ τὴν πῆσαν ἐξέδωκε ὁ κ. Γεωργιάδης, τὴν ἀποστολὴν συνεχίζει φιλοτιμῶς ἡ ἄμεσηνιακὴ Ἐπετηρὶς, με περιεχόμενα ἀπ' ὀνόματι ἀπολιτιστικῆς τῆν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας. Ἡ ἔκδοσις εἶνε ἀρκετὴ φιλοκαλῶς, πληροῦσα ἀλοθῆν ἀνάγκη διὰ τοὺς θέλοντας νὰ παρακολούθησιν τὴν ἐπαρχιακὴν δράσιν.

La Question de la langue écrite Neo-grecque. Σελ. 200.

Ὁ διαρετῆς καθηγητὴς κ. Κατ. Ἰωάννης δὲν πλοῦνι εἶναι μόνον τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν με τὰς ἐξῆς ἐπιστημονικὰς μελέταις του κατανοῶν τὴν ἀνάγκη ὅπως διαφωτισθῶν και οἱ ἔτεροι, ἐξέδωκε Γαλλοῖσι συνοπτικὴν μελέτην περὶ του γλωσσικοῦ ζητήματος, ἐν ἣ διὰ πειστικῶν ἐπιχειρημάτων καθορίζει πλεῖστα σημεῖα του περιελατῆτον ζητήματος, τείνοντα εἰς τὴν λύσιν, δύναται τις εἰπεῖν, αὐτοῦ.

Α. Βαλαωρίτου Βίος και ἔργα. Τόμος τρίτος. Τόποις II. Σακελλαρίου.

Τρεῖς ἀγκῶνες και πολιτελεῖς τόμοι περιλαμβάνοντες πλεῖστος τὸ ποιητικὸν ἔργον του Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου ἐξέδοθησαν ἐν τῇ «Βιβλιοθήκῃ Μαραοῦλη», ἐπιστάσια του φιλοσκόπου ὑποδ. του κ. Ἰω. Βαλαωρίτου, ὅστις δὲ μόνον συνεκέντρωσεν ὅλην τὴν ποιητικὴν παραγωγήν του πατρὸς του, ἀλλὰ ἐκδοτικὸς τῆς ἔκδοσιν με ἐκτενῆ βιογραφίαν, ἀνεκδοτὰ ποιήματα, ἐπιστολάς και εἰκόνας. Ὅθεν ὁ θυμῆς του ἀδίκου, του Πατριάρχου, των Ἐμμερολογίων, των Ἀστρολογισμῶν, τῆς Ἐκκλησίας Φυρομένης ἀναπαριστάται ἐν ὅλῳ τῷ μεγαλειῷ τῆς ἐμπνεύσεως του, ἐν ὅλῳ των τῶν πολυκομῶντων ὀστρον, μεσὶς πατριωτικὸν μέσος, βῆθος μεγαλήροισιμον τῆς ἀρματωλικῆς ζωῆς, των τραγικῶν περιπετειῶν τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως, ἅμα δὲ ὡς μία ἐνδοξοῦσι τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ἡ ὀργανικὴ του ποιητικὴ τὸν ὀδήγη εἰς ὕψη, ἐνθα ἡ οὐκὴς ἐκέρυφοντο εἰς αἰσθημα, ἀλλ' αἰσθημα καλλιτεχνικόν.

Ἐπὶ των κ. Ι. Βαλαωρίτην ἀφελεται ἐργασιοσύνη, διὰ τὴν ἐκδοσιν εἰς τὸ ἔθνος, ἐν πνευματικὸν μνημεῖον, ἀριστοτελεῖται.

Βασιλένη Ἀντοὶ καὶ Δελέκια. Νέα διηγήματα, ἐμπνευσθέντα, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

Τραγοῦδι τῆς τάβλας, ἦτοι ὁ Μπέγης, ὁ ταμπούρας, ἡ γυναίκα καὶ τ' ἀγόρια (!). Πόημα—ὁ Θεὸς τὰ τὸ κέρμη—ἀπὸ στίχους 300 καὶ νόημα οὔτε 1. Ἄ-λέφ, μπαλαῖο. Ὁ ποιητὴς εὐνοχῶς εἶπε πολὺ μετρίω-φρων καὶ κρύβεται!

Τριφυλιακὸν ἡμερολόγιον, Ν. Λαμπροπού-λου. 1908. Σελ. 144.

Τὸ φιλολογικώτερον ἐπαρχιακὸν ἡμερολόγιον. Ἐκτὸς τοῦ ἐκδότου, δημοσιεύοντος εὐμορφα λογογραφήματα, συνειργάσθησαν οἱ κομψότεροι καὶ εὐφρόνεστεροι λογογρά-φοι. Δημοσιεύονται ἐν τῷ «Τριφυλικῷ» ἔργα τῶν κ. κ. Βαρβίλη, Πολέμη, Δημητρακοπούλου, Μαρτζώκη, Στρατήγη, Καμπούρογλου, Κονδυλάκη, Καλογεροπού-λου, Μωραϊτίνῃ, Εὐδοτηριάδου, Καιροφύλα, Σιγοῦρου, Λάσκαρη, ἐπίλεκτος δὲ καὶ ἡ τῶν κυριῶν συνεργασία τῆς Σιβύλλης, τῆς Εἰρήνης Ἀθηναίας, τῆς Παναγιω-τάτου, τῆς Λάμαρη καὶ ἄλλων.

† ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ

Ἐν Ναυπλίῳ, ἔνθα ἐπηρέτει ὡς τελώνης, ἀπέθανεν ἕνας ἀπὸ τῶν εὐφρονεσιτέρων καὶ λυρικωτέρων ποιητῶν τῆς Ζακύνθου, ὁ Ἰωάννης Τσακασιάνος. Ψίλλης τῆς πατριδος τῶν ροιταλῶν ἀλλὰ χαριτωμένος, γεμάτος χιὼμορ καὶ ἀγάπῃ, ἠπῆρε δημοφιλέστατος. Πλείστα ποιή-ματα ἐδημοσίευσεν ἀπὸ τὸ ψευδώνυμον «Σπουργίτης». Τὸ «Πρωτοχρονιάτικο δῶρον» περιέχει ποιήματα ἀφιερ-ρωμένα ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν εἰς τὴν κοιμητὴν του πα-τριδα. Φαιδρὸς, γλυκὺς, θὰ ἀνεδεικνύετο ἐπὶ μᾶλλον ὡς ποιητὴς, ἂν ἡ βιοπάλη δὲν τὸν ἐξηγάμαζεν ἀντι-τετραστύχων τὰ γράφῃ... διασαφῆσαι.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς Τραπεζικὰ γραμματίαι καὶ εἰς χρυσὸν ἦτοι φρ. καὶ λί-ρας στερέλιας ἀποδοτέας εἰς ὀρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκῶς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πλη-ρῶνονται εἰς τὸ ἀπὸ νόμισμα, εἰς δ' ἐγγίνοτο ἢ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὕψους (chéque) ἀπὸ τοῦ ἐξω-τερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογούχου.

Το κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρῶνον-ται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ κα-ταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι καταθέσεων

1	1/2	τοῖς	0/10	κατ' ἔτ.	διὰ	κατ.	6	μηνῶν
2	»	»	0/10	»	»	»	1	ἔτους
2	1/2	»	0/10	»	»	»	2	ἔτων
3	»	»	0/10	»	»	»	4	ἔτων
4	»	»	0/10	»	»	»	5	ἔτων

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐπιλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομασίῃ ἢ ἀνόνημοι.

Οἱ ἐκλεκτότεροι Κοιτικὸι ἐπι-τραπέζιοι οἶνοι ἐκοιμῆσαν εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον τοῦ κ.

ΔΗΜ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ

46 — Ὅδος Προαδτείου — 46

Τιμαὶ 80, 60, καὶ παλαιὸ 80 λεπτά

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκοιμῆθησαν νέοι ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΚΟΝΔΥΛΟ-ΦΟΡΟΙ ἐκ διαφόρων ἐργουστασίων (FONTAIN PEN).

Οἱ κοινυλοφόροι οὗτοι ἔπαξ πληροῦμενοι ἐπαρκοῦσι διὰ γραφῆν 2000 λέξεων.

ΔΕΛΤΑΡΙΑ ἑλληνικὰ ἐκδόσεως Πάλλη καὶ Κοτζιά ἐξαιρετικὸν ποιότητος πωλοῦνται τὰ μαῦρα 5 λεπ. ἕκαστον.

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΙΝΤΕΖΗ

Cliches δι' ἐφημερίδας, περιο-δικά, πολυτελεῖς ἐκδόσεις.

Ἄθ ἡ γ α ι

Ὅδος Ἐβραίων — Σωκράτους 2.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ»,

ΤΟ «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ», πίναξ Ν. Γύζη. Φωτο-τυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1. Ἐπὶ χονδρῶ χάρτου Δρ. 2.

«ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ», δρᾶμα Φρ. Κοππέ, κατὰ μετάφρα-σιν Ἀγίδος Θερον. Τιμᾶται Δρ. 1. Ἐπὶ Ὀλλανδικοῦ χάρτου Δρ. 2.

ΤΟ «ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ», δρᾶμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π. Δημητρακοπούλου Δρ. 1.

ΤΟ «ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ», πίναξ Φοῖβου Ἀρι-σιτέως. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1.

Η «ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ», πίναξ L. Perrault. Φωτο-τυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1.

Η «ΑΙΩΡΑ», Πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Ο «ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ», Πίναξ Rohegrosse. Φωτοτυπία. Δρ. 1.

Ο «ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ», τέχνησμος φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 2.

ΤΟ «ΟΝΕΙΡΟΝ», G. Bargellini φωτοτυπία. Δρ. 1.

Ἐξεδόθησαν

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ἈΝΑΓΛΥΦΑ,

Εἰκόνες καὶ Διηγήματα

Δραχ. 1.